

UDK 347.7

YU ISSN 0354-3501

П Р А В О И П Р И В Р Е Д А
ЧАСОПИС ЗА ПРИВРЕДНОПРАВНУ ТЕОРИЈУ И ПРАКСУ

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

БРОЈ 3-4/2001./Година XXXVIII
Београд

Главни и одговорни уредник

Мирко Васиљевић

Уредник

Мирослав Пауновић

Редакција

Зоран Арсић, Влајко Брајић, Мирко Васиљевић, Радован Вукадиновић, Славољуб Вукичевић, Мирослав Врховшек, Драгољуб Драшковић, Ивица Јанковец, Милица Јањушевић (секретар), Бранко Љутић, Вера Марковић, Боса Ненадић, Мирослав Пауновић, Ратомир Слијепчевић, Александар Ђирић

Издавачки савет

Чедомир Богићевић, Јованка Бодироба, Миљко Ваљаревић, Михајло Велимировић (председник), Мирослав Витез, Ратимир Грујић, Раде Јефтић, Ратимир Кашанин, Горан Кљајевић, Нермина Љубовић, Мирослав Милетић, Јездимир Митровић, Милан Миљевић, Вера Нећак, Данило Пашајлић, Мирко Перуновић, Витомир Поповић, Владимир Поповић, Дејан Поповић, Чедомир Простран, Драган Радоњић, Марко Рајчевић, Марко Стелић, Миодраг Трајковић, Славко Царић (заменик председника), Мирјана Цукавац

Издавач

УДРУЖЕЊЕ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

Београд, Теразије 23/VII-701

тел./факс 3248-428

поштански фах 47

Технички уредник

Зоран Димић

Рачунарска припрема

Јелена и Зоран Димић

Светозара Марковића 2, Београд

Претплата за 2001. годину износи: правна лица - 4.200 динара,

физичка лица - 2.100 динара, иностранство - 100 УС \$

Претплата се врши на жиро рачун број: 40806-678-3-99933, уз назнаку:

Претплата за часопис „Право и привреда“

Излази ДВОМЕСЕЧНО

Штампа: ШИП „Никола Николић“
Микуша Гајевића 3, КРАГУЈЕВАЦ

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

Десет година Сусрета правника
у привреди СР Југославије
(1992 – 2001)

слика овална

**ВРЊАЧКА БАЊА
СРБИЈА – ЈУГОСЛАВИЈА**

слика квадратна

Ко не зна, а не зна да не зна опасан је, *избегавај га.*

Ко не зна, а зна да не зна, млад је, *научи га.*

Ко зна, а не зна да зна, спава, *пробуди га.*

Ко зна и зна да зна, мудар је, *следи га.*

Конфучије

ПРАВО И ПРИВРЕДА, бр. 5-8/2001. Година XXXVIII

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР

УВОД – Проф. др Мирко Васиљевић, председник Удружења правника
у привреди СРЈ11

ЧАСОПИС "ПРИВРЕДНО ПРАВНИ ПРИРУЧНИК" 1/92

– Реч главног уредника.....17

ПРВИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Уставно преуређење Југославије и промене у привреди, пословању
и радним односима..."19

Уводна реч21

Садржај23

Оснивачка скупштина Удружења правника у привреди СР Југославије25

Статут Удружења правника у привреди Југославије29

Одлука о оснивању Удружења правника у привреди Југославије.....36

Одлука о избору органа, Удружења правника у привреди Југославије38

Решење (о оснивању).....41

Решење (о упису у Регистар средстава јавног информисања)42

ДРУГИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Основна полазишта и начела нацрта Закона о предузећима"45

Садржај47

ТРЕЋИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Ново привредно законодавство и стратегија економског опоравка"51

Садржај53

ЧЕТВРТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Мешовита привреда – Правни и економски аспекти"57

Мешовита привреда – Поздравна реч59

О делу професора др Владимира – Владе Јовановића61

Садржај64

ПЕТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Привреда у променама"	69
Предговор	71
Садржај	74

ШЕСТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Привреда, прописи и приватизација"	81
Предговор	83
Садржај	85
Поруке VI саветовања правника у привреди СР Југославије	92

СЕДМИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Привредне реформе - прописи и пракса"	97
Предговор	99
Садржај	102
Поруке Седмог конгреса правника у привреди СР Југославије	108

ОСМИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Акционарство и приватизација"	115
Садржај	117
Поруке са Осмог конгреса правника у привреди СР Југославије	122

ДЕВЕТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Предузећа и хартије од вредности"	129
Садржај	131
Поруке IX конгреса правника у привреди	137

ДЕСЕТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„Хармонизација привредних прописа“ (са земљама бивше СФРЈ, југоисточне и централне Европе и чланицама ЕУ)	145
Садржај	147

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ УДРУЖЕЊА

Удружење правника у привреди СР Југославије организује инструктивна саветовања	155
Саопштење Удружења правника у привреди СРЈ поводом НАТО агресије на нашу земљу	157

СУСРЕТИ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ У ШТАМПИ**СУСРЕТИ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ У СЛИЦИ**

ДЕСЕТ ГОДИНА СИМПОЗИЈУМА ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ (МАЈСКИ СУСРЕТИ ВРЊАЧКЕ БАЊЕ)

I

Настављајући традицију Опатијских сусрета правника у привреди бивше СФРЈ, који су били тик уз тридесетогодишњи јубилеј, након расточавања државног бића земље, са свешћу о тешком исходавању позивања на правни континуитет са тим Сусретима (чији је и организатор било Удружење правника у привреди СФРЈ са седиштем у Загребу) и убеђењем и уверењем о постојању неког фактичког континуитета, почели су 1992. године, задње декаде маја, Сусрети правника у привреди СР Југославије, који овогодишњим Сусретима навршавају први нови јубилеј - десетогодишњица.

Организациони одбор овог јубиларног Сусрета, са намером подсећања и отргнућа од заорава, али и остављања наука и поуке за генерације које следе, одлучио је да у овом поводу штампа специјално издање часописа који је рођен са овим сусретима и њихово је гласило "Право и привреда", као својеврсну библиографску грађу рађања ових сусрета, њиховог трајања, утемељења и развоја.

II

Идеја о организовању првог Сусрета правника у привреди СР Југославије настала је почетком 1992. године, у разговору професора др Владимира Јовановића, неуморног прегаоца и дугогодишњег уредника часописа "Правни живот", Драгослава Ђекића, врсног правника и заљубљеника живота и председника Удружења правника у привреди Србије, Богоја Марјановића и мене. Ово је био и костур Ор-

ганизационог одбора првог сусрета правника у привреди СР Југославије, који је одржан последње декаде маја 1992. године, у Врњачкој Бањи, што је доцније прихваћено као традиционално време и место Сусрета правника у привреди СР Југославије. Као и сваки почетак и овај је био изузетно тежак. Без постојања посебне организације правника у привреди СР Југославије, без постојања посебних просторија и било каквих финансијских средстава. Ипак се кренуло и то са великим ризиком. Нико од овог језгра није био песимиста - сви смо веровали да ћемо успети. А сетимо се само које је то било време: економска криза, расточавање државног бића бивше СФРЈ, доношење новог Устава СР Југославије, отцепљење четири републике бивше СФРЈ, рат у Хрватској и Босни и Херцеговини. Ипак смо веровали да баш у таквим условима треба пребродити зло које нас је снашло радом и струком. Нисмо имали ни право да као мислећи људи огромну енергију правника у привреди препустимо расипању и сматрали смо се у неку руку и одговорним за каналисање те енергије и усмеравање ка стваралаштву. Тако је уз техничку помоћ Удружења правника у привреди Србије и часописа "Правни живот" организован први Сусрет правника у привреди СР Југославије, уз учешће око 30 референата и око 300 правника из привреде и управе. Тема овог сусрета је била логична: Уставно преуређење Југославије и промене у привреди, пословању и радним односима. Охрабрени успехом овог сусрета и подршком његових учесника одлучили смо да створимо професионално удружење, које ће убудуће бити носилац ових сусрета.

III

Оснивачка скупштина на којој је основано Удружење правника у привреди СР Југославије одржана је децембра 1992. године. На овој скупштини усвојен је статут Удружења и изабрани његови органи. За првог председника Удружења изабран је проф. др Владимир Јовановић, за заменика председника проф. др Мирко Васиљевић из Србије и Томаш Павличић из Црне Горе (тадашњи председник правника у привреди Црне Горе) и за секретара Јованка Бодирога-Јанковић. Удружење правника у привреди СР Југославије уписано је у регистар Савезног министарства правде јануара 1993. године, као удружење грађана, по важећем закону. Разумевањем и подршком Привредне коморе Југославије обезбеђене су просторије за рад Удружења у овој комори. На овој скупштини донета је и одлука о организовању другог Сусрета правника у Врњачкој Бањи, као и одлука да часопис "Привредно правни приручник", лист са скоро тридесетогодишњом традицијом, буде гласило овог Удружења. Главни и одговорни уредник овог часописа од 1992. године био је проф. др Мирко Васиљевић (у овој библиографији објављује се реч након овог именованја). Како је гласило Удружења правника у привреди СФРЈ био часопис "Привреда и право", то је одлуком Управног одбора Удружења, са жељом да се не прекине сваки континуитет са овим удружењем и његовим гласилом, те и Опатијским сусретима правника у привреди, одлучено да се овај часопис преименује у "Право и привреда" и да он буде гласило Удружења правника

у привреди СР Југославије. Овај часопис спада свакако у водеће струковне часописе у својој области, са највишим вредновањем чланака у њему објављеним од стране ресорног министарства за науку. Часопис је уписан у регистар ресорног министарства информисања. Тако је организован и други Сусрет правника у привреди СР Југославије, маја 1993. године, у Врњачкој Бањи, са темом "Основна полазишта и начела нацрта Закона о предузећима", уз учешће око 500 правника из привреде и управе. Реферати са овог сусрета објављени су у часопису "Право и привреда", бр. 3-6/93. И тако је почело одмотавање одвијања ових сусрета, са континуираним растом броја учесника и јачањем струковног утицаја.

Након изненадне смрти проф. др Владимира Јовановића децембра 1993. године, првог председника овог удружења, у сваком погледу дојена правника у привреди, великог ерудите и надасве човека, за председника Удружења правника у привреди СР Југославије изабран је проф. др Мирко Васиљевић фебруара 1994. године.

IV

Трећи Сусрет правника у привреди СР Југославије одржан је маја 1994. године, са темом: Ново привредно законодавство и стратегија економског опоравка, са публикованим рефератима у часопису "Право и привреда", бр. 1-4/94.

Почетком 1995. године на седници Управног одбора прихваћен је и знак Удружења, чији је саставни део и скраћеница часописа исписана на теразијама, као традиционалном симболу права, правника и правде (ПИП). Четврти Сусрет посвећен је преминулом првом председнику Удружења правника у привреди СР Југославије, великану наше привредно-правне науке и струке проф. др Владимиру Јовановићу, са темом: Мешовита привреда - правни и економски аспекти. Овај сусрет одржан је маја 1995. године, а реферати са овог сусрета публикаовани су у часопису "Право и привреда", бр. 3-6/95. Са овим сусретом почело је и учешће страних референата, афирмисаних професора права и правника, што им је дало и карактер Сусрета са међународним учешћем.

Пети Сусрет одржан је маја 1996. године, са темом: Привреда у променама (хармонизација са правом ЕУ). Реферати са овог скупа публиковани су у часопису "Право и привреда", бр. 5-8/96. Од овог сусрета устаљује се број учесника од око 1.000, што Сусретима даје значајну снагу и престиж. Поред Копаоничке школе природног права ови Сусрети овим постају други струковни скуп у земљи по квалитету, значају, рангу и престижу.

Шести Сусрет правника у привреди СР Југославије одржан је маја 1997. године, са учешћем великог броја професора права из више страних земаља. Тема овог сусрета била је: Привреда, прописи и приватизација. Реферати овог сусрета објављени су у часопису "Право и привреда", бр. 5-8/97, а поруке са Сусрета у броју 9-10/97. За време овог сусрета одржана је Скупштина Удружења на којој је извршен реизбор председника Удружења и осталих органа, са мандатом на наредне

четири године. На овој скупштини донета је и одлука да се ови сусрети убудуће одржавају као годишњи Конгреси правника у привреди, с обзиром на своју масовност, свеобухватност тема из свих области привреде и управе и квалитет.

Седми Конгрес-Сусрет одржан је маја 1998. године, са темом: Привредне реформе - прописи и пракса. Реферати са овог сусрета објављени су у часопису "Право и привреда", бр. 5-8/98, а поруке са Сусрета у броју 9-10/98.

Осми Конгрес-Сусрет одржан је септембра 1999. године (због агресије НАТО пакта на нашу земљу, којим поводом се огласило и наше Удружење својом осудом, што се објављује и у овој библиографији, овај сусрет није одржан у мају већ у септембру), са темом: Акционарство и приватизација. Реферати са овог конгреса-сусрета објављени су у часопису "Право и привреда", бр. 5-8/99, а поруке у броју 9-10/99.

Девети Конгрес-Сусрет правника у привреди СР Југославије одржан је маја 2000. године, са темом: Предузећа и хартије од вредности. Реферати са овог конгреса-сусрета објављени су у часопису "Право и привреда", бр. 5-8/2000, а поруке у броју 9-10/2000. године.

Ове 2001. године, маја месеца, одржава се јубиларни десети Конгрес-Сусрет правника у привреди СР Југославије, са темом: Хармонизација привредних прописа (са прописима земаља бивше СФРЈ, југоисточне и централне Европе и чланицама ЕУ). Реферати са овог конгреса-сусрета објављују се у часопису "Право и привреда", бр. 5-8/2001. године, а поруке у броју 9-10/2001. године. Број 3-4/2001. године овог часописа објављује управо ову библиографију у поводу десет година одржавања Сусрета-Конгреса правника у привреди СР Југославије.

V

Мајски Сусрети правника у привреди СР Југославије у Врњачкој Бањи из године и годину попримали су на квалитету. Тематика свих досадашњих сусрета била је увек најактуелније питање права у привреди. Обухватност Сусрета, како по броју референата, тако и по броју учесника, каткад није допуштала продубљенију анализу многих струковних питања која дневно траже одговоре од правника у привреди, али се то у потпуности и не може тражити од сусрета са оваквом наменом. У време када се наш привредни брод тешко окретао ка водама уговора и власништва, уз тешко сазревање до нивоа преовлађујуће струковне и политичке мисли, утицај ових сусрета правника у привреди у Врњачкој Бањи у том правцу био је свакако изузетан. Манифестациона снага и снага аргумената ових сусрета није могла остати без одјека и на позорници стварног одлучивања, позорници политичке власти, која још увек у овом својинском амбијенту, усмерава и струковне погледе и активности. Немамо разлога да не верујемо да ће и историјска дистанца дати такву или и снажнију квалификацију и одређење ових сусрета. Сусрети правника у привреди никад нису говорили језиком политике, али јесу и то снажно језиком аргумената струке, на који су наше политичке позорнице стварног одлу-

чивања, дуго остајале недовољно осетљиве. Немамо разлога да не верујемо да ће Удружење и даље градити своју мисију и интегритет на неговању квалитета струке и снажењу аргумената струке, резистентно на политичке проходности и пролазности, не служећи ником за промоцију властитих политичких опција и служећи сваком за струковну промоцију и промоцију струке.

VI

Сусрети правника у привреди у Врњачкој Бањи нису говорили само језиком струке већ и језиком живота. Дух Скадарлије и чаробност Тамбурице 5 живео је и у Врњачкој Бањи, током мајских сусрета. Организатор сусрета је у сваком моменту знао да су аутори реферата њихов носећи стуб, те је посебно држао и до ове веселије стране живота и до организације заједничке вечере за све ауторе, чија опуштена атмосфера је снажила све ауторе у уверењу да ћемо истрајати и изаћи ојачани из туробних времена у којима се живело. Организатор сусрета је увек сносио и све путне трошкове и трошкове тродневног боравка свих аутора за време сусрета у Врњачкој Бањи, а понекад је уз то исплаћивао и ауторске хонораре. Све то су наравно омогућили учесници Сусрета плаћањем, верујем да ћемо се сложити, крајње скромних котизација, а посебно бројни донатори (нека овом приликом буду поменути они највернији: Правни факултет Београд, Привредна комора Србије, Савремена администрација, Народна лутрија, Телеком, ЕПС, ЈАТ, Рубин, Дунав осигурање, Интермекс, Привредник, Инг-про). И једнима и другима, посебно учесницима, смо каткада и остали дужни на организованом попуњавању послеподневних програма (културни и музички програми, излети и посете), али верујем да смо се увек разумели да све то тражи и више времена и више новца него што смо то заједно имали и, надам се да нам верујете, заједно делили у мери којом смо и једним и другим располагали. Ипак, организовање заједничког коктела за све учеснике свих сусрета, да овом приликом не помињем остало, надам се да ћемо се сложити, поред воље и идеје са чиме располажемо, тражи највише оног чиме данас и већ дуже најмање располажемо, а и поред тога то је већ традиционална институција ових сусрета. Донаторима и учесницима који су све ово омогућавали и који ће верујемо да то и наставе дугујемо много више од оног што се колоквијално у оваквим приликама каже и што ће, стога овде изостати, али верујемо да је јаче од тога њихово сазнање, које им овога пута и овим путем без резерве и трајно потврђујемо, да су тиме за увек уградили себе у институције и систем који се зову Удружење правника у привреди СР Југославије-Сусрети правника у привреди Врњачке бање-Право и привреда. Исто сазнање и уверење треба да носе и средства јавног информисања, која су традиционално пратила наше Сусрете и која су допринела њиховој афирмацији, међу којима са посебним дужним поштовањем и осећањем части у име ових институција истичем лист "Политику" и новинара госпођу Славицу Чедић и лист "Дневник" и новинара госпођу Весну Савић. И у ис-

том колу и са истим осећањем треба да се нађу и град домаћин - Врњачка Бања и хотел домаћин "Звезда" са својим Конгресним центром.

VII

Током десетогодишњег постојања активност Удружења, поред организовања мајских Сусрета правника у привреди СР Југославије и публикавања часописа "Право и привреда", одвијала се и организовањем регионалних струковних саветовања у циљу пружања помоћи правницима у привреди у спровођењу прописа новог привредног законодавства, као и размени искустава у примени привредних закона, пре свега Закона о предузећима и закона из области радних односа. Удружење се спорадично бавило и издавачком делатношћу, публикавањем књига за које су обезбеђени трошкови штампе, с обзиром да Удружење нема наменских авансних средстава за ове потребе.

Нека нам на крају буде дозвољено да поменемо и вредног прегаоца, јединог професионалног радника у Удружењу, секретара часописа "Право и привреда" госпођу Милицу Јањушевић, чији је допринос, поред непрофесионалних радника у Удружењу - председника и секретара - и других чланова органа Удружења, свим активностима Удружења правника у привреди СР Југославије, изузетан и немерљив. Као водећа невидљива "кртица" часописа "Привредно правни приручник", чији је правни следник гласило овог удружења - часопис "Право и привреда", уз све органе Удружења, она је свакако највише уградила себе у његов интегритет и његову мисију. Наравно, ни Ви, сви поштовани учесници свих Сусрета правника у привреди у Врњачкој Бањи, како сви аутори тако и сви слушаоци, не можете и не смете бити заборављени. Без Вас би цела ова мисија остала без корена и утемељења. Као верни креатори једне идеје и једне институције, сви Ви сте интегрални део овог система који чини троугао: Удружење правника у привреди СР Југославије-Сусрети правника у привреди Врњачке бање-Право и привреда. Као заљубљеници и творци ове идеје и овог система сви имамо разлога да будемо поносни. Немамо, међутим, право да као планетарни пролазници на овом станемо. Наше уграђивање у ову идеју и овај систем мора трајати и даље, све док у нама има интелектуалне снаге и креације. У противном, изневерили бисмо себе и ове институције којима по својој професионалној вокацији треба да служимо. Једно десетљеће је за нама. Окренимо већ данас прву страну новог десетљећа, са истим жаром, поносом и вером у ове институције којима служимо. Само је то гаранција и њиховог и нашег трајања!

1. мај 2001. године

Председник Удружења,
Мирко Васиљевић

ПРИВРЕДНО ПРАВНИ ПРИРУЧНИК – БРОЈ 1/1992

Реч главног уредника

У предвечерје године када је требало да обележимо, заједно са вама поштовани читаоци, значајан јубилеј нашег часописа: тридесетогодишњицу излажења и опстајања на тржишту струковне писане речи, и то увек самофинансирањем и без динара дотације (за разлику од већине других месечника, који су у том погледу већи миљеници државних "јасли"), тамни облаци надвили су се над нашом судбином и запретили свом својом силином погубним мачем гашења. Ипак, на нашу велику срећу, а уверени смо и вашу, поштовани читаоци, до најгорег није дошло: сада смо у сигурним недрима новог издавача, без сумње поштоваоца овог лепог јубилеја и заљубљеника струковне речи.

Опстајемо, дакле, на попришту писане речи. Опстајемо са вама, поштовани читаоци, желећи да заједно изграђујемо и учвршћујемо препознатљив профил овог месечника. Свесни смо да ће ова тешка времена, економски и идеолошки, захтевати удвостручење наших напора да на овом попришту опстанемо. Наше опстајање у оваквом окружењу диктираће само једна чаробна формула: квалитет и на овој формули стечено поверење. Отуда, провера положаја међу нашим верним читаоцима за нас је била, јесте и биће најбољи критеријум наше опстојаности и развојности. Радујемо се што нам се јубилеји попут овог пружају и као прилика да се преиспитамо. Наша "старост", за разлику од доброг вина, не оплемењује нас самим својим опстајањем, већ обавезујеће захтева оплемењивање новим садржајима на нашим ступцима да би, сада попут доброг вина, дуже опстајали.

Наше преиспитивање већ је почело: кадровски се освежавамо од "главе" – ангажован је нови главни уредник, а овај ход биће настављен ускоро и на нивоу редакционог одбора и, коначно, на нивоу ауторског колегијума листа. Заједнички именитељ свих ових кадровских освежења биће подмлађивање наших редова, али уз уверење да ће увођење нових снага моћи издржати пробу времена само уз свесрдну сарадњу и помоћ афирмисаних еминентних писаца – сарадника нашег часописа. Биће, дакле, и у новом профилу овог месечника места за све заљубљенике струковне речи: једина линија наших разграничења биће квалитет писане речи и, с

тим у вези, даља афирмација квалитета нашег листа. Ви, поштовани читаоци, и то само ви, нећете бити предмет наших преиспитивања: ми бисмо желели да вас задржимо у старом традиционалном "јату" од 1.500-2.000 наших претплатника и да овом "јату" додамо коју стотину нових претплатника. Без сумње, оволико и то "квалификовано јато" не може, као што је то највећим делом било до сада, остати по страни у креацији профила нашег часописа. Напротив, профил нашег часописа, као нови уредник, сматраћу нашом заједничком обавезом, а тиме и правом на заједничко уређивање.

Наш месечник, поштовани читаоци, морамо заједнички довести до нивоа на коме он постаје незаобилазно штиво у вашој свакодневној струковној активности. У том смислу, овај часопис мора бити у потребној мери и теоријски и практичан и прагматичан, али у сваком случају актуелан, довољно информативан, правовремен и за бар корак испред својих конкурената. Уосталом, традиција га на то обавезује. Овај месечник не сме бити доведен у позицију, ни у ком погледу, да се стиди својих година.

Правницима из привреде, којима је првенствено наш часопис намењен, у временима кад се трговинско (привредно) право враћа праву, потребна је нова "громада" знања, за коју су не својом кривицом до сада највећим делом били ускраћени: из трговачких друштава, хартија од вредности, берзанских послова, пореског права, права ЕЕЗ, арбитражног права, корпорацијског организовања, стечајног права, својинских трансформација, типских уговора, уговора аутономног трговинског права и слично. У борбу за изградњу новог профила стручњака за трговинско (трговачко-привредно) право, између осталог и са овим знањима, укључићемо активно и наш часопис. Шта више, моја је оцена да ће управо на овом пољу наш часопис добијати или губити трку са временом, са конкуренцијом.

На крају, позивајући вас поштовани читаоци да нам се јављате и да нам пишете, да пишете за рубрику која ће за вас бити отворена са радним насловом "Из праксе за праксу", доприносећи тиме и вашој промоцији нашег заједничког чеда, а посебно размени узајамних искустава, желео бих да вас у својству новог главног уредника поздравим, као и све ауторе који су до сада објављивали у овом часопису, да вас позовем на верност и да нам свима скупа пожелим срећан нови рођендан и нови почетак!

27.01.1992. год.

Мирко Васиљевић

ПРВИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

**"Уставно преуређење Југославије и промене у привреди,
пословању и радним односима..."**

Врњачка Бања 1992.

ПРАВНИ ЖИВОТ, БРОЈ 5-6, МАЈ-ЈУН 1992. ГОДИНА

ПРВИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ, ВРЊАЧКА БАЊА '92

УВОДНА РЕЧ – Први сусрет правника у привреди СР Југославије

Дефинитивним расточавањем државног бића "Друге" Југославије, у њеном изворном облику, прекида се традиција безмало тридесетогодишњих опатијских струковних сусрета правника у привреди тог државног простора, а тиме свакако и континуитет одговарајућег струковног удружења, у територијалном и изворном поимању. Ускршње конституисање државног бића "Треће" Југославије отвара простор за одређени континуитет ових сусрета и њима продукованог струковног удружења, истина у другом државном оквиру. Позиви на традицију, отуда, иако свакако доказ једне континуиране идеје и једне континуиране праксе, носе са собом значајне дозе оптерећења и разноврсне потребе разјашњења. Стога, ма колико нам то тешко падало, будући да пословном животу, чијим се обликовањем у правној сфери бави наша струка, државни оквири не би требало да представљају никакву сметњу за комуникативност, морамо се помирити са опорим сазнањем да овај Сусрет има доминантна обележја оснивачког.

Врњачка Бања, срце новог државног оквира је природан и логичан наш избор, за овај оснивачки и будуће, верујемо непрекинуте, годишње сусрете правника у привреди и привредника Југославије. И, задња декада маја, месеца свеколиког процвата, цвећа и бехара, љубави, лепоте и славе остаће наш континуирани избор.

Много је разлога суштствене природе, изван пажње и славе овог сусрета. Синтезу ових разлога најбоље одражавају поставке теме овог сусрета: Уставно преуређење Југославије и промене у привреди, власништву, пословању, банкама, управљању и радним односима. О свим овим питањима правници у привреди и привредници, из овог угла, имају много што рећи и то управо сада када су скоро све битке са временом изгубљене, када нема много времена за теоријске шпекулације и изван животног моделирања, када се мора брзо мислити, бити практичан и

прагматичан, јер су до сада " сви наши филозофи свет само различито тумачили, а ради се о томе да се он измени " .

Тржишна плурализација, пратећи политичку плурализацију, одвија се на овим просторима, у условима неадекватне правне инфраструктуре и институционалне државне недограђености, са много елемената стихијности и нерегуларности. Како само за ове и шире просторе познато звуче речи Жарка Аталија, председника Европске банке за обнову и развој, да ће " без модерне државе, која почива на чврстим институцијама, тржишна привреда претворити се у мафијашку, обележену насиљем и друштвеном неправдом, у којој ће бујати сви видови корупције " !

Будући сапутник, али не и сарадник, и оваквих појавних облика тржишне плурализације, струковна удружења правника и струковни часописи ових простора, организатори овог сусрета, желе и овим чином да понесу не мало бреме одговорности окупљања људи од струке и писане речи, да би критичком и добронамерном реџу проговорили о најосетљивијим питањима овог привредног тренутка.

Наш привредни брод, без сумње, у домаћим ратним и спољним квазиратним условима морао је доживети насукане. Танане привредне нити јединственог тржишта пресечене су логиком политичких мачева. У таквим условима у доброј мери и разумљиво продукована паукова мрежа подзаконске регулативе и превише је била јака да сићушно привредно ткиво завеже у " Гордијев чвор " . Видљиви расплет политичке кризе треба да у свему отвори просторе за активизацију и динамизацију струковне речи. Управо овом циљу и служи овај Сусрет. Идеје које ће на овом скупу бити изнесене допреће, верујем, даље од правничких кругова, чиме ће привредноправна струка, без сумње, изаћи из уских оквира чисто струковног, често у нашим просторима по дејству глувог и анонимног. Тиме ће она, свакако, испунити своју мисију.

Далеко смо од важећих правних стандарда развијених тржишних земаља нормираности привреде и њеног пословања, као што смо далеко од истоветног институционалног привредног и државног амбијента. Још увек су нам многе карте неузорно помешане: држава је често у привреди на месту на коме не би требало да буде, а још чешће није тамо где би требало да буде (сузбијање монопола, на пример), а привреда је опет често у вапају за државом на теренима на којима то не би требало да буде (широк фронт мера заштите од конкуренције, на пример), а није на онима на којима би то требало да буде. Правници у привреди су свесни колики је терет у вези са размршавањем овог клупка на њима. И овим Сусретом они показују да су спремни да га одговорно понесу и да дају свој, верујем не мали, допринос унапређењу стања привредне уређености, организованости и пословности али пре свега потребног стандарда правне нормираности, као предуслов и претпоставке правне сигурности. Кренимо стога сви заједно ка испуњењу ове племените мисије али немојмо се на томе зауставити!

На почетку смо!

Мирко Васиљевић

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ

<i>Мирко Васиљевић</i>	Први сусрет правника у привреди Савезне Републике Југославије
	Држава и стабилност економског поретка
<i>Рајко Марковић</i>	Уставно преуређење Југославије као чинилац стабилности правног и економског поретка
<i>Владимир Јовановић</i>	Држава и јавно предузеће
<i>Мирко Васиљевић</i>	Закон о предузећима (критика важећег концепта и предлог решења)

СВОЈИНСКЕ ПРОМЕНЕ И ЈАВНИ ПРИХОДИ

<i>Бранислав Ивановић</i>	Својинска и управљачка трансформација – стање законодавства и пракса
<i>Миодраг Зеџ</i>	Искуства и институционална адаптација процеса приватизације у Србији
<i>Момир Драгашевић</i>	Својинска и управљачка трансформација предузећа у Црној Гори
<i>Рајко Миловић</i>	Продаја предузећа лицима која преузимају руковођење предузећем
<i>Момчило Гвозденовић</i>	Контрола, утврђивање и наплата јавних прихода у Републици Србији

СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

<i>Предраг Шулејић</i>	Спољнотрговинско пословање
<i>Драган Косић</i>	Слободне зоне – шанса или заблуда
<i>Недељко Милаковић</i>	Царина у новим границама и њена улога у тржишном привређивању

ПРЕДУЗЕЋЕ – СТЕЧАЈ

<i>Душко Лојандић</i>	Хармонизација и садржај привредног права Европске економске заједнице
<i>Јездимир Мишировић</i>	Структура организованости предузећа у Републици Србији
<i>Михаило Велимировић</i>	Санација предузећа и банака у тржишним условима
<i>Радован Вукадиновић</i>	Утицај стечаја на потраживања из банкарских гаранција
<i>Небојша Шаркић и Драган Рашић</i>	Принудно поравнање у стечају
<i>Миленко Ристићивојевић</i>	Власничке промене кроз принудно поравнање и продаја дужника као правног лица

БАНКА – ПОСЛОВАЊЕ

<i>Ђорђе Ђукић</i>	Предлог институционализовања модела централне банке у нашим условима
<i>Душко Тривуновић</i>	Политика кредитирања у тржишној привреди
<i>Драгољуб Стојановић</i>	Кредитни послови и средства за њихово обезбеђење
<i>Миливоје Вујачић</i>	Актуелни проблеми и правни статус девизне штедње

РАДНИ ОДНОСИ – РЕШАВАЊЕ РАДНИХ ОДНОСА

<i>Боривоје Шундерић</i>	Предузеће као функционални облик послодавца
<i>Влајко Брајић</i>	Штрајк у јавним предузећима и јавним службама
<i>Предраг Јовановић</i>	Радноправна овлашћења директора и њихова примереност својинским режимима
<i>Зоран Ивошевић</i>	Решавање спорова у области рада – нова надлежност судова
<i>Бранко Лубарда</i>	Забрана конкуренције у радном праву
<i>Марија Тодоровић</i>	Утврђивање цене рада у колективним уговорима
<i>Драгослав Јауковић</i>	Остваривање права инвалида рада у пракси Железаре "Никшић"
<i>Чедомир Богићевић</i>	Стање техно-економских вишкова у Црној Гори

**ОСНИВАЧКА СКУПШТИНА
УДРУЖЕЊА ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ
СР ЈУГОСЛАВИЈЕ**

**4.12.1992. године
Београд**

Колегинице и колеге,

Дефинитивним расточавањем државног бића друге Југославије, у њеном изворном облику, прекида се традиција безмало тридесетогодишњих Опатијских струковних сусрета правника у привреди тог државног простора, а тиме свакако и континуитет одговарајућег струковног удружења, у територијалном и изворном поимању. Ускршње конституисање државног бића треће Југославије, отвара простор за одређени континуитет ових сусрета и њима продукованог струковног удружења, истина у преуређеном државном оквиру. Позиви на традицију, отуда, иако свакако доказ једне континуиране идеје и праксе, носе са собом значајне дозе оптерећења и разноврсне потребе разјашњења. Стога, ма колико нам то тешко падало, будући да пословном животу, чијим се обликовањем у правној сфери бави наша струка, државни оквири не би требало да представљају никакву сметњу за комуникативност, морамо се помирити са опорим сазнањем да данашња Скупштина има сва обележја оснивачке.

Удружење правника у привреди СР Југославије, вољом струковних удружења република чланица – Србије и Црне Горе и вољом правника у привреди ових простора данас се рађа. Очекујемо да у најскорије време, ступањем у овај државни оквир Српских Крајина и Републике Српске, ово Удружење буде обogaћено и њиховим струковним удружењима и правницима у привреди ових простора.

Много је разлога суштаствене природе који без даљег одлагања налажу овај чин. Тржишна плурализација, пратећи политичку плурализацију, одвија се на овим просторима, у условима неадекватне правне инфраструктуре и институционалне државне недограђености, са много елемената стихијности, нерегуларности и идеолошких усмерења новог кова. Не подсећа ли у новом идеолошком руху захтев за свеопшту и промптну приватизацију, на пример, на идеологизацију старог кова за свеопштим подржављењем или подруштвљењем. "Систем клатна" погубно брише и овога пута нашим просторима. Како само за ове просторе познато звуче речи господина Жака Аталија, председника Европске банке за обнову и развој, да ће без модерне државе, која почива на чврстим институцијама, тржишна привреда претворити се у мафијашку, обележену насиљем и друштвеном неправдом, у којој ће бујати сви видови корупције!"

Будући сапутник, али не и сарадник, и оваквих појавних облика тржишне плурализације, који уместо тржишту са људским ликом воде тржишту без људског лика, правници у привреди ових простора оснивањем свог струковног удружења желе да преузму не мало бреме одговорности окупљања људи од струке и писане речи да би организовањем својих годишњих и пригодних сусрета, критичком и добронамерном речју проговорили о најосетљивијим питањима сваког привредног тренутка.

Наш привредни брод, што сопственим заслугама, што вољом креатора тзв. новог светског поретка, у домаћим ратним и спољњим квазиратним условима већ доживљава насуканье. Танане привредне нити јединственог тржишта пресечене су логиком политичких мачева. У таквим условима у доброј мери и разумно продукована паукова мрежа законске и подзаконске регулативе превише је била јака да сићушно привредно ткиво не завеже у "Гордијев чвор". Већ делом видљиви расплет политичке кризе треба да у свему отвори просторе за активизацију и динамизацију струковне речи. Управо овом циљу и треба да служи и усмери своју активност и ово Удружење. Идеје које на сусретима у организацији овог удружења, као и на страницама његовог гласила, које ће верујем брзо бити покренуто, буду изнедрене, допреће, верујем, даље од уско струковних кругова, чиме ће привредноправна и пословноправна струка, без сумње, изаћи из уских кругова чисто струковног, често у нашим просторима по дејству глувог и анонимног. Тиме ће она, свакако, испунити своју мисију.

Далеко смо од важећих правних стандарда развијених тржишних земаља нормираности привреде и њеног пословања, као што смо далеко од истоветног институционалног привредног и државног амбијента. Далеко смо, што је посебно забрињавајуће, и од стандарда пословног морала (а знаменити Богишић нас поучи да "и што није забрањено може да не буде поштено"). Још увек су нам многе карте неузорно помешане: држава је често у привреди на местима на којима не би требало да буде, а још чешће није тамо где би

требало да буде (сузбијање монопола, на пример), а привреда је опет често у вапају за државом на теренима на којима не би требало да буде, а није на онима на којима би требало да буде. Правници у привреди су свесни колики је управо терет на њима у вези размрсивања овог клупка. Оснивањем овог Удружења, они управо и показују да су спремни да га одговорно понесу и да дају свој, верујем не мали, допринос унапређењу стања привредне уређености, фер пословања, организованости и пословности, али пре свега потребног стандарда правне нормираности и стандарда примене права, као предуслова и претпоставке правне сигурности.

Институти са којима данас пословно и струковно живе правници у привреди нису били предмет њихових студија, јер и привредноправна струка у условима самоуправног једноумља и разумља није могла имати критичку дистанцу према политици. Трговачка друштва, холдинзи, концерни, фузије, преузимања контроле (take over), инкорпорације, акције, удели, берзе, дилери и брокери, пореско консолидовање, трансферне цене, утањена капитализација, програмирани стечај, продаја и закуп предузећа, царинске и слободне зоне, финансијски посредници и институционални инвеститори (отворени и затворени), заједнички фондови (mutual fundes), колективни уговори итд. – све су то нове појаве у нашем привредно правном животу, које су генерацијама правника, не њиховом кривицом, остале неприближене. У име краја инвалидитета струке, очекујем да ће и ово Удружење дати свој снажан допринос, свој квалификовани и звонки глас за крај инвалидитета наставних планова и програма правних факултета. Да бисмо колико толико могли да пратимо развијени свет, процесе "социологизације и историзације права" требамо преусмерити и заменити процесима хармонизације трговинског (трговачког, пословног) права праву развијених земаља ЕЕЗ. Нове гране права, попут компанијског права, права ЕЕЗ, арбитражног права, права индустријске својине, пословног права, берзанског права, права спољне трговине и друге, са већ добрим закашњењем траже и даље мукотрпно место у нашим наставним плановима, док су у развијеним земљама то већ развијене гране права, са врхунским специјалистима. Не може се са светом трговати, конкурентно и не на штету домаће привреде, са директорима који и кад то желе, што на жалост у нас није у постојећим својинским односима чест случај (за очекивати је да ће бити у природним власничким односима), не могу на пословни пут да поведу правника који говори конкурентним и истоветним језиком института струковног колеге друге стране.

Дугогодишња несумњива погрешна образовна усмереност правника у привреди, чак и уз њихову најбољу жељу да се лише некорисних знања, не може тако брзо и тако лако бити преброђена. Проблем је утолико тежи кад се стварност прими у свој својој суровости, без нама својствених еуфемизама и урођене склоности ка површности: недостатак у потребној мери квалитетне и узорне правне литературе, недостатак одговарајуће судске праксе и,

посебно, застиђујућа инвалидност правне инфраструктуре. Само кохерентно садејство ова три бастиона и светионика узорне правне стандардизације, допринеће захтеваном унапређењу квалитета струке и враћању поверења у струку.

Високи стандарди правне сигурности иду раме уз раме са политичком сигурношћу и економском стабилношћу. На сва три стуба овог светог тројства ово Удружење радиће, верујем, свесрдно, снагом своје организованости, свог интелекта и струковног изазова. Овим ће привредноправна струка испунити и свој интелектуални дуг према широј струковној јавности, према овом народу који се у целокупној својој историји борио и бори за правду, слободу и истину, народу који у судбинској опцији, будући да "поколења дела суде", бира царство небеско.

За нови рођендан и нови почетак: SO HELP US GOD!

Мирко Васиљевић

УДРУЖЕЊЕ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

СТАТУТ
УДРУЖЕЊА ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Београд, 1992. године

На основу члана 1. и 6. Закона о удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације ("Службени лист СФРЈ", број: 42/90) Скупштина оснивача Удружења правника у привреди Југославије, дана 4.12.1992. године, д о н е л а ј е

СТАТУТ УДРУЖЕЊА ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Удружење правника у привреди Југославије је стручно-професионална друштвена организација у коју су се добровољно повезали и удружили правници запослени у предузећима, банкама и другим привредним организацијама и правници који раде на привредно-правним пословима, на факултетима, у привредним коморама, судовима и другим органима и организацијама на територији Савезне Републике Југославије, преко Савеза организација правника у привреди Србије и Друштво правника у привреди Црне Горе и непосредно као грађани.

Члан 2.

Назив Удружења је: УДРУЖЕЊЕ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ.

Седиште Удружења је у Београду, Теразије 23.

Члан 3.

Удружење делује на територији Савезне Републике Југославије.

Члан 4.

Удружење је правно лице.

За своје обавезе Удружење одговара средствима са којима располаже.

Члан 5.

Удружење има печат округлог облика, са натписом: "Удружење правника у привреди Југославије" исписан ћириличним писмом.

Члан 6.

Рад Удружења и његових органа је јаван.

О раду Удружења јавност се упознаје преко саопштења, информација, правничких публикација и других средстава јавног информисања.

Удружење има гласило чији назив и услове издавања утврђује Управни одбор Удружења.

II – ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ УДРУЖЕЊА И НАЧИН ЊИХОВОГ ОСТВАРИВАЊА

Члан 7.

Циљеви и задаци Удружења су:

1. окупљање и организовање правника у привреди и усмеравање њиховог рада у циљу што успешнијег извршавања задатака на радним местима;
2. организовање помоћи правницима у привреди на стручном усавршавању и јачању правничке етике;
3. унапређење правне службе, улоге и задатака правника у предузећима и другим привредним организацијама, афирмација и заштита правничке професије;
4. сарадња са државним органима, факултетима, привредним коморама и другим организацијама при изради прописа и узанси из привредно-правне области, као и при спровођењу тих прописа у пракси;
5. успостављање и одржавање сарадње са правницима и сличним организацијама правника у другим земљама и са међународним организацијама правника;
6. сарадња са научним установама, институтима и др. на развијању и унапређењу правних дисциплина које су од интереса за привреду, и
7. остваривање других заједничких циљева и задатака које чланови Удружења повере органима Удружења.

Члан 8.

Своје циљеве и задатке друштво остварује:

1. организовањем стручних саветовања, симпозијума, предавања и састанака;
2. издавањем повремених публикација у којима ће се објављивати чланци и расправе о стручним проблемима у вези са задацима друштва, написи о активностима друштва и др.;
3. организовањем пружања правне помоћи предузећима и другим привредним организацијама и својим члановима;
4. покретањем иницијатива за доношење прописа из области привреде и за успешније решавање привредно-правних проблема и пракси;
5. сарадњом са другим друштвима и удружењима на решавању привредно-правних питања и др.

III – ЧЛАНСТВО У УДРУЖЕЊУ

Члан 9.

Чланови Удружења могу бити правници и дипломирани правници, магистри и доктори правних наука који раде у предузећима, банкама и другим привредним организацијама, у привредним коморама, привредним судовима као и правници који раде на пословима привредно-правног карактера изван наведених организација и институција.

Чланови Удружења могу бити и удружења, друштва или друге сличне организације правника основане за територију република или друга подручја на територији Савезне Републике Југославије, као колективни чланови.

Лица која се нарочито истичу у извршавању задатака Удружења и остваривању њених циљева могу бити почасни чланови Удружења.

Члан 10.

Чланство у Удружењу стиче се приступањем Удружењу.

Члан 11.

Чланови Удружења имају право да бирају и да буду бирани у органе Удружења.

Чланови Удружења су дужни да раде на остварењу задатака Удружења и да уредно извршавају преузете обавезе према Удружењу.

Члан 12.

Чланство у Удружењу престаје иступањем и искључењем.

Чланови могу у свако доба иступити из Удружења. Сматра се да је члан иступио из Удружења ако је на недвосмислен начин ставио до знања надлежном органу Удружења да више не жели да буде члан Удружења.

IV – ОРГАНИ УДРУЖЕЊА

Члан 13.

Органи Удружења су:

- Скупштина Удружења
- Управни одбор
- Извршни одбор
- Надзорни одбор и
- Председник Удружења.

Сви органи се бирају на време од 4 године.

Члан 14.

Скупштина је највиши орган Удружења и сачињавају је сви чланови Удружења. Она се мора одржати најмање једанпут у две године.

Скупштину сазива Управни одбор по својој иницијативи или на захтев најмање 30 чланова Удружења.

Скупштина доноси одлуке већином гласова присутних чланова.

Члан 15.

Скупштина Удружења:

1. доноси Статут Удружења и одлучује о његовим изменама и допунама;
2. бира и разрешава Управни, Извршни и Надзорни одбор Удружења;
3. утврђује смернице за програм и план рада Удружења;
4. одлучује и расправља о извештају Управног и Надзорног одбора.

Члан 16.

Управни одбор Удружења састоји се од председника, два потпредседника и 12 чланова које бира Скупштина Удружења.

Председник Управног одбора је истовремено и председник Извршног одбора и председник Удружења.

Члан 17.

Управни одбор Удружења:

1. управља радом Удружења између две Скупштине;
2. припрема и сазива Скупштину Удружења;
3. извршава одлуке Скупштине и подноси извештај Скупштини;
4. доноси одлуке о издавању гласила, стручних публикација и именује редакцијски савет;
5. организује активности Удружења у циљу реализације утврђених задатака Удружења;
6. доноси годишњи план рада и предрачун прихода и расхода и усваја годишњи обрачун.

Члан 18.

Управни одбор се састаје према потреби, а најмање једанпут у 6 месеци.

Управни одбор сазива председник по својој иницијативи или на захтев најмање 3 члана Управног одбора.

Одлуке Управног одбора су пуноважне ако је седници присутно више од половине чланова и ако је за одлуку гласала већине присутних чланова.

Члан 19.

Надзорни одбор састоји се од председника и 4 члана. Надзорни одбор води надзор над материјалним пословањем Удружења и о свом раду подноси извештај Скупштини.

Члан 20.

Извршни одбор састоји се од председника Управног одбора, односно председника Удружења, потпредседника (два), секретара и 3 члана.

Извршни одбор се стара о извршавању одлука Управног одбора и у том циљу доноси потребне одлуке и организује потребне активности.

Извршни одбор сазива председник најмање једном у 2 месеца.

Члан 21.

Председник Удружења представља Удружење и одговоран је за законитост рада Удружења.

Председник Удружења се стара о извршавању одлука Управног и Извршног одбора и организује рад и активности Удружења.

Потпредседници помажу председнику и замењују га у његовој одсутности, односно у пословима за које их овласти.

Члан 22.

Удружење има секретара кога бира Управни одбор на време од 4 године.

Секретар Удружења непосредно организује рад на припремању седница Скупштини, Управног одбора, Извршног одбора и Надзорног одбора и организује спровођење њихових закључака.

Секретар заступа Удружење у имовинским и другим правним односима.

Секретар је наредбодавац за извршење финансијског плана Удружења и за коришћење других средстава Удружења.

Извршни одбор Удружења може да овласти и друго лице да заступа Удружење у одређеним пословима или да врши дужност помоћног наредбодавца за извршење финансијског плана Удружења.

V – СРЕДСТВА УДРУЖЕЊА**Члан 23.**

Средства Удружења су:

1. доприноси чланова Удружења;
2. приходи од стручних публикација, стручних саветовања, предавања, и других услуга које Удружење пружа и организује;
3. других приходи (дотације, помоћи и сл.).

Коришћење и располагање средствима Удружења остварује се са финансијским планом, Статутом и Законом.

Висину годишњег доприноса чланова Удружења утврђује Управни одбор својом одлуком.

VI – ПОСТУПАК ПРОМЕНЕ СТАТУТА

Члан 24.

Предлог за промену Статута могу поднети Управни одбор и Надзорни одбор. Промена Статута прихваћена је кад се усвоји у Скупштини Удружења већином присутних чланова.

VII – ПРЕСТАНАК РАДА УДРУЖЕЊА

Члан 25.

Удружење престаје са радом кад одлуку о томе донесе Скупштина Удружења.

Члан 26.

У случају престанка рада, имовину преузима Савезна Република Југославија.

VIII – ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Овај Статут ступа на снагу даном доношења.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ СКУПШТИНЕ

На основу члана 1. и 10. Закона о удруживању грађана у удружења и политичке организације ("Службени лист СФРЈ", број 42/90) и члана 12. Уставног закона за спровођење Устава Савезне Републике Југославије ("Службени лист СРЈ", број 1/92,

Оснивачка скупштина, коју чине представници Савеза организација правника у привреди Србије и Удружење правника у привреди Црне Горе, као правних лица и правници у привреди, као грађани – оснивачи, дана 4. децембра 1992. године, у Београду, донела је

О Д Л У К У **О ОСНИВАЊУ УДРУЖЕЊА** **ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ**

I – Оснива се Удружење правника у привреди Југославије (у даљем тексту: Удружење), као професионално-стручна друштвена организација правника запослених у предузећима, банкама и другим привредним организацијама и правника који раде на привредно-правним пословима у привредним коморама, на факултетима, привредним судовима и другим органима и организацијама на територији Савезне Републике Југославије (у даљем тексту: правници у привреди).

II – Оснивачи удружења су:

1. Савез организација правника у привреди Србије;
2. Друштво правника у привреди Црне Горе;
3. Правници у привреди – грађани, потписници ове одлуке.

III – Назив Удружења је: **УДРУЖЕЊЕ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ.**

IV – Седиште Удружења је у Београду, Теразије 23.

V – Циљеви и задаци Удружења су:

1. окупљање и организовање правника у привреди и усмеравање њиховог рада у циљу што успешнијег извршавања задатака на радним местима
2. организовање помоћи правницима у привреди на стручном усавршавању и јачању правничке етике;
3. унапређење правне лсужбе, улоге и задатака правника у предузећима и другим привредним организацијама, афирмација и заштита правничке професије;
4. сарадња са државним органима, факултетима, привредним коморама и другим организацијама при изради прописа и узанси из привредно-правне области, као и при спровођењу тих прописа у пракси;

5. успостављање и одржавање сарадње са правницима и сличним организацијама правника у другим земљама и са међународним организацијама правника.

VI – Овлашћено лице које ће вршити послове уписа у регистар је Јованка Бодирога.

У Београду, 4. XII 1992. године
Бр. 2/1

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
Др Владимир Јовановић

На основу члана 13. и 15. Статута Удружења правника у привреди Југославије, Оснивачка скупштина Удружења на седници одржаној 4. децембра 1992. године донела је

О Д Л У К У
О ИЗБОРУ ОРГАНА, УДРУЖЕЊА ПРАВНИКА
У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

У органе Удружења правника у привреди Југославије бирају се:

I За председника удружења проф. др Владимир Јовановић.

II За потпредседнике:

- 1) Томаш Павличић
- 2) проф. др Мирко Васиљевић.

III За секретара Јованка Бодирога.

IV Управни одбор:

- 1) председник Удружења – др Владимир Јовановић
- 2) потпредседник Удружења – Томаш Павличић
- 3) потпредседник Удружења – др Мирко Васиљевић
- 4) секретар Удружења – Јованка Бодирога
- 5) Вера Кажих
- 6) Богоје Марјановић
- 7) Мирослав Милетић
- 8) Милан Кораћ
- 9) Добрија Ђурић
- 10) Милорад Шарановић
- 11) Тарик Гачевић
- 12) Бранко Кастјелан
- 13) др Драган Радоњић
- 14) Мома Нишић
- 15) Божидар Ражњатовић

V Извршни одбор:

- 1) председник Удружења – др Владимир Јовановић
- 2) потпредседник Удружења – Томаш Павличић
- 3) потпредседник Удружења – др Мирко Васиљевић
- 4) секретар Удружења – Јованка Бодирога
- 5) др Момир Драгашевић
- 6) Зоран Кнежевић
- 7) Енике Вег

VI Надзорни одбор:

- 1) Рада Марковић, председник
- 2) Миленко Маљковић
- 3) Михајло Бадњаревић
- 4) Драган Говедарица
- 5) Маринко Дуруковић

4. децембар 1992. год.
у Београду

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
Др Владимир Јовановић

СЛИКЕ

ВЛАДИМИР ЈОВАНОВИЋ

МИРКО ВАСИЉЕВИЋ

ЈОВАНКА БОДИРОГА

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Савезно министарство правде

2/3 Бр. 060/2-1992-03

5.01.1993.год

Београд

вп

На основу члана 13. Закона о удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације који се оснивају за територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и члана 202. став 1. Закона о општем управном поступку, по пријави Удружења правника у привреди Југославије за упис у Регистар удружења, друштвених организација и политичких организација које се оснивају за територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, доносим

РЕШЕЊЕ

1. Удружење правника у привреди Југославије уписује се у Регистар удружења, друштвених организација и политичких организација које се оснивају за територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, као друштвена организација, који се води код Савезног министарства правде, на регистарском листу бр. 133. под редним бројем 39.

2. Седиште Удружења правника у привреди Југославије налази се у Београду, улица Теразије број 23.

3. Удружење правника у привреди Југославије заступа др Владимир Јовановић, председник Удружења.

Образложење

Удружење правника у привреди Југославије поднело је пријаву за упис у Регистар удружења, друштвених организација и политичких организација које се оснивају за територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Решавајући по поднетој пријави утврђено је да су испуњени сви услови предвиђени Законом о удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације који се оснивају за територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, па је решено као у диспозитиву.

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор тужбом Савезном суду у року од 30 дана од дана пријема решења.

Достављено:

- Организацији,
- У досије,
- Архиви

ЗАМЕНИК
САВЕЗНОГ МИНИСТРА

Павле Лопичић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ
Београд, Немањина 11
Број: 632-1258/94-03
Датум: 24.11.1994. године

Министарство за информације Републике Србије на основу члана 7. Закона о јавном информисању ("Службени Гласник Републике Србије", број 19/91) доноси

Р Е Ш Е Њ Е

УПИСУЈЕ се у Регистар средстава јавног информисања, који се води у Министарству за информације Републике Србије, под редним бројем 1812 од 24.11.1994. године, лист под називом:

"ПРАВО И ПРИВРЕДА"

Са седиштем у: Београду, Теразије 23

Оснивач и издавач је: Удружење правника у привреди СР Југославије
из Београда, Теразије 23

Главни и одговорни уредник је: Мирко Васиљевић
са пребивалиштем у: Београду, Дунавски кеј 23

Штампа се у штампарији: П.С. "Грмеч", А.Д. "Привредни преглед", Београд

О насталим променама података из овог решења или о престанку излажења јавног гласила, одговорно лице је дужно да обавести Министарство за информације Републике Србије, у року од пет дана од дана настале промене, ради уношења истих у регистар.

О б р а з л о ж е њ е

На основу приложених докумената установљено је да је захтев у складу са одредбама члана 7. Закона о јавном информисању, што значи да садржи све законом прописане услове за упис у Регистар средстава јавног информисања, који на основу истог члана води ово Министарство.

Пошто су испуњени сви услови за упис у Регистар, одлучено је као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења није допуштена жалба већ се против истог може покренути управни спор код Врховног суда Републике Србије у року од 30 дана од дана достављања решења.

МИНИСТАР
Ратомир Вицо

Слика насловне стране
Право и привреда 1-2(1993)

или је евентуално ставити на стр 44.

ДРУГИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Основна полазишта и начела нацрта Закона о предузећима"

Врњачка бања 1993.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, БРОЈ 3-6, МАРТ-ЈУН 1993.

САДРЖАЈ

ЧЛАНЦИ

ПРЕДУЗЕЋА – ОБЛИЦИ – УПРАВЉАЊЕ

<i>Мирко Васиљевић</i>	Основна полазишта и начела нацрта Закона о предузећима
<i>Владимир Јовановић</i>	Акционарско друштво
<i>Славко Царић</i>	Друштво са ограниченом одговорношћу
<i>Зоран Арсић</i>	Друштва лица
<i>Михаило Велимировић</i>	Друштвено предузеће
<i>Драган Косић</i>	Јавна предузећа
<i>Радован Д. Вукадиновић</i>	Одговорност органа предузећа
<i>Момир Драгашевић</i>	Уговор о менаџменту у међународној пословној пракси
<i>Славољуб Ј. Вукићевић</i>	Контрола у јавним предузећима – Искуства ЖТП "Београд"

ПРЕДУЗЕЋА – СЛОЖЕНИ ОБЛИЦИ – ТРАНСФОРМАЦИЈА – БАНКЕ

<i>Ивица Јанковец</i>	Сложени облик предузећа
<i>Мирослав Пауновић</i>	Наименовани облици привредних субјеката статусно и уговорно повезивање (условљено концентрацијом)
<i>Драган Радоњић</i>	Својинска трансформација предузећа
<i>Рајко Миловић</i>	Јавна предузећа и установе и њихова својинска трансформација
<i>Миодраг Зеџ</i>	Институције власничке трансформације – концепт и пракса

<i>Јездимир Мићровић</i>	Усаглашавање организације и управљања постојећих субјеката са Законом о предузећима
<i>Мира Радосављевић-Перучић</i> <i>Милорад Бојковић</i>	Предлог Закона о Народној банци Југославије Организационо-власничке трансформације Пољопривредног комбината "Београд"
<i>Мирослав Милејић</i>	Пословно повезивање прехранбене индустрије "Бамби" – Пожаревац са предузећима са Ко- смета
РАДНИ ОДНОСИ	
<i>Бранислав Ивановић</i>	Радни односи у тржишној привреди
<i>Влајко Брајић</i>	Овлашћења директора
<i>Зоран Ивошевић</i>	Облици одговорности радника
<i>Енике Веџ</i>	Колективни уговор
<i>Боривоје Шундарић</i>	Анализа Нацрта закона о основима радних од- носа са аспекта његове тржишности
<i>Бранко Лубарда</i>	Отказ послодавца раднику из економских раз- лога - Вишак радника и сигурност запослења у упоредном праву
<i>Чедомир Боџићевић</i>	Искуства предузећа у Црној Гори у рјешавању техно-економских вишкова радника

Слике и читуље Владимира Јовановића

1 страна ??? - проверити на оригиналима

Д.З.

ТРЕЋИ СУСПРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

**"Ново привредно законодавство и стратегија
економског опоравка"**

Врњачка Бања 1994.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, БРОЈ 1-4, ЈАНУАР – АПРИЛ 1994.Г.

САДРЖАЈ

ПРЕДУЗЕЋЕ У НОВОМ ПРАВНО-ЕКОНОМСКОМ ОКРУЖЕЊУ

<i>Милош Милосављевић</i>	Програм реконструкције монетарног система и стратегије привредног опоравка Југославије и резултати његове операционализације
<i>Мирко Васиљевић</i>	Основна полазишта и начела Закона о предузећима (предлог) и стратегија привредног опоравка
<i>Славко Царић</i>	Предузеће и хартије од вредности
<i>Михаило Велимировић</i>	Санација и стечај предузећа у функцији привредног опоравка
<i>Ивица Јанковић</i>	Предлог Закона о предузећима и заштитита поверилаца
<i>Зоран Арсић</i>	Предузеће и остваривање контролне функције
<i>Дејан Појовић</i>	Порески систем за економски опоравак Југославије
<i>Радован Вукадиновић</i>	Правни статус мањинских власника у Закону о предузећима и инвестициони интерес
<i>Драган Косић</i>	Остваривање јавног интереса из делатности јавних предузећа
<i>Драган Радоњић</i>	Скупштина акционарског друштва као орган власника
<i>Миодраг Мићовић</i>	Ограничење привредне иницијативности и начело правне сигурности у Закону о предузећима

<i>Славољуб Вукићевић</i>	Контрола остваривања јавног интереса у предузећима
<i>Јездимир Мићировић</i>	Привредни судови у примени Закона о предузећима

САОПШТЕЊА

<i>Рајтомир Слијејчевић са Сјојом Милошевић и Лејом Келечевић</i>	Превентивно контролна функција Комисије за хартије од вредности
<i>Милан Грујић</i>	Прилагођавање стратегије и пословне политике јавних предузећа програму опоравка привреде Југославије
<i>Мирослав Милејић</i>	Оквири уговора о трансферу технологије на практичним искуствима "Бамби", А.Д.
<i>Данило Пашајић</i>	Искуства статусне трансформације и акционарства у Корпорацији "Иво Лола Рибар"

**О ИСКУСТВИМА И ПЕРСПЕКТИВАМА СВОЈИНСКЕ
ТРАНСФОРМАЦИЈЕ**

<i>Миодраг Зеџ</i>	Правци доградње својинске регулативе у СРЈ
<i>Миленко Ристић-Војевић и Слободан Ђурић</i>	Принудно поравнање и власничка трансформација
<i>Момир Драгашевић</i>	Концепт, искуства и проблеми својинске трансформације у Црној Гори
<i>Веселин Вуковић</i>	Развој финансијских тржишта у Црној Гори
<i>Марко Рајчевић и Витомир Појовић</i>	Трансформације у Републици Српској

ПРАВНИ СТАТУС БАНАКА

<i>Сјанко Радмиловић</i>	Својинска трансформација банака – битна компонента транзиције у тржишни систем
<i>Мира Радосављевић-Перучић</i>	Народна банка Југославије – Јединствена монетарна установа
<i>Бранко Васиљевић</i>	Отворена питања примене Закона о банкама и другим финансијским организацијама
<i>Бранко Љујић</i>	Оптимална политика банкротства

<i>Момчило Гвозденовић</i>	Институционални правни оквири платног промета
<i>Миливоје Вујачић</i>	Нови правни оквири старе девизне штедње
РАДНИ ОДНОСИ	
<i>Влајко Брајић</i>	Тржиште рада и радно законодавство
<i>Зоран Ивошевић</i>	Нова судска пракса у радним споровима
<i>Боривоје Шундерић</i>	Правни оквири уређивања радних односа
<i>Бранко Лубарда</i>	Партиципација запослених у управљању предузећем
<i>Гордана Басија</i>	Социјална права у условима тржишне привреде
<i>Александра Јовановић</i>	Предузеће и мотивација за рационално доношење привредних одлука
ПРЕДУЗЕТНИК У НОВОМ ПРАВНО-ЕКОНОМСКОМ ОКРУЖЕЊУ	
<i>Ковиљка Романић</i>	Правни оквири индивидуалног предузетништва
<i>Мирослав Пауновић</i>	Правна регулатива за уређење економских односа с иностранством
<i>Мирослав Врховићек</i>	Привредно-преступна одговорност предузећа и предузетника
ПОРЕЗИ	
<i>Мирко Кулић</i>	Финансијско – правни оквири индивидуалног предузетништва
<i>Бојана Рилке</i>	Порез на добит корпорација
<i>Гордана Илић-Појов</i>	Опорезивање зарада у новом пореском систему Србије

Слика корица ПиП 1-2/95

са знаком Удружења

**ЧЕТВРТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ
СР ЈУГОСЛАВИЈЕ**

"Мешовита привреда – Правни и економски аспекти"

Врњачка Бања 1995.

ПРАВО И ПРИВРЕДА БР. 3-6/95

Мешовита привреда – Поздравна реч

Даме и господо, колегинице и колеге, драги гости, драги пријатељи,

Уружење правника у привреди Савезне Републике Југославије и његов часопис "Право и привреда" у протеклих годину дана, од Трећег Саветовања правника у привреди СРЈ, приступили су припреми овогодишњег Четвртог Саветовања правника у привреди СРЈ, који смо, ево, у прилици да данас отварамо. У протеклих годину дана Удружење је, надам се, дефинитивно добило своју физиономију, своја статусна обележја и свој визуелни идентитет. Ово, наравно, важи и за његов часопис "Право и привреда", чији је оно издавач природно и логично коначно и постало. Очекујемо да се часопис, захваљући свом квалитету и испуњеним прописаним стандардима, ускоро уврсти у ранг примарних научних часописа.

Овогодишње Саветовање правника у привреди СРЈ, Четврто годишње Саветовање, третираће законодавну и пословну праксу Мешовите привреде и њене изражајне сегменте – законодавни трендови у привредној сфери, нашој и упоредноправној (предлог новог Закона о предузећима, стечај предузећа и банака, порески систем, јавна предузећа и монополе, задруге, берзе и берзанске послове, права индустријске својине, радне односе). Више од 70 презентираних реферата људи од привредноправне струке и науке, од којих добар број са домаћим и међународним референцама првака у својој професионалној области, снажан су гаранцијски и конкурентни изазов. Прилика је ово да пред овако бројним аудиторијумом мислићих и одговорних глава проверимо и своје ставове и своја размишљања и да о озбиљној теми проговоримо озбиљно. Има ли одговорније теме за судбину једне земље од ове о којој ћемо ова три дана расправљати – даљи привредни профил земље. Нисмо људи роботи да бисмо размишљали механицистички по логици неодговорног симплификовања "свугде у свету је тако, а у нас још није". Нисмо, верујем, ни недовољно критични да "од дрвећа не можемо видети шуму". Размишљајући футуристички не заборавимо да по вокацији своје струке морамо бити легалисти. Размишљајући футуристички не заборавимо на сву сложеност и контро-

верзност тзв. балканског чвора, који од нас и даље тражи да осим копир апарата дубинскије употребимо наше главе, уважавајући реалитете локалног колорита. Отуда, у таквим условима наша привреда не сме бити инстант подвргнута у својој целовитости још једном експерименту *in vivo*, иако би у другим околностима било ретроградно то проглашавати експериментом. У присутном генералном оквиру хармонизације привредних профила, још увек је толико различитости да се може слободно рећи да изузети једу правило – тезе које тврде супротно немају своје научно утемељење.

Овогодишње Саветовање биће обележено и по присутности експерата из Грчке, Мађарске и Француске, који ће нам презентацијом искустава својих земаља помоћи у креацији привредно правне инфраструктуре, водећи рачуна о реалним ограничењима нашег тренутног политичког и економског статуса, продукваног диктатом ПРАВА СИЛЕ тзв. међународног новог светског (не) поретка и грубим гажењем принципа СИЛЕ ПРАВА.

Овогодишње Саветовање посвећено је преминулом проф. Јовановићу, мом великом професору-узору, дугогодишњем професору Привредног права на Правном факултету у Београду, предавачу по позиву на низу светских универзитета, дугогодишњем директору института за упоредно право у Београду, дугогодишњем председнику Удружења правника у привреди Југославије, познатом компаративисти и полиглоти, чији научни, професионални, педагошки и људски допринос обавезује на подсећање, не ради подсећања, већ ради настављања, што ми, уверен сам, овим Сусретом и овом Књигом, управо и чинимо!

Захваљујући се и овом приликом председнику Савезне владе проф. др Радоју Контгићу на личном пријему делегације Удружења правника у привреди СРЈ у поводу овог Саветовања, чије Вам поздраве и жеље за успех Саветовања преносим, уз извињење што не може лично присуствовати и отворити Скуп због заседања Савезног парламента, позивам представника Савезне Владе савезног министра Томицу Раичевића да отвори Саветовање.

О делу професора др Владимира – Владе Јовановића

*"Нема широког поља у науку. Само они кој се не плаше
испуњавања њених сирмих лицицама, имају изгледа да
се усину до свећних висова сазнања".*

(Маркс)

Србија – земља чуда, међу многим корифејима своје правне мисли, однеговала је и проф. др Владимира – Владу Јовановића, коме посвећујемо Четврти сусрет правника у привреди СР Југославије у самом њеном срцу – Врњачкој Бањи.

Животни временлов проф. Јовановића толико је богат да га је тешко сажети за ове потребе. Нека овим поводом буде поменуто најважније. Рођен је у Белој Цркви 1923. године. Правни факултет завршио је у Београду 1950. године, где је и докторирао 1955. године са тезом "Право осигуравача према трећем одговорном лицу". Године 1956. стекао је диплому Европског Универзитетског центра у Нансију. Универзитетску каријеру, бриљантну и метеорску, градио је на Правном факултету у Београду: за доцента је биран у години докторирања, за ванредног професора 1960, а за редовног професора 1966. године.

Професионални временлов проф. Јовановића тешко да је сместив у оквире једног људског, просечног, века: декан правног факултета у Београду, дугогодишњи директор Института за упоредно право у Београду (15 година), предавач по позиву на бројним европским и светским универзитетима: Париз, Каиро, Александрија, Стразбур, Лисабон. Учесник и референт на бројним међународним конференцијама правника: француско-југословенски правнички дани, швајцарско-југословенски и немачко-југословенски правнички дани. Својим рефератима учествовао је на Међународним конгресима за упоредно право у Будимпешти, Мелбурну, Сиднеју и Бразилу. Руководилац бројних научноистраживачких пројеката за Републичку заједницу науке. Ту су и бројна професионална задужења обављана са необичним

жаром и дубоко утиснутим личним печатом: члан Савезног правног савета, председник Удружења правника у привреди Југославије, председник Избраног суда Привредне коморе Србије, председник Удружења за право осигурања Србије, арбитар Спољнотрговинске арбитраже при Привредној комори Југославије и арбитар многих ad hoc арбитража, ментор бројних магистарских и докторских теза, рецензент бројних објављених књига и расправа, учесник у припреми Општих узанси за промет робе.

Научни профил проф. Јовановића изражен је кроз импозантан број радова (око 180) објављених у домаћим и страним правним часописима, као и у оквиру Коментара Закона о облигационим односима и Закона о основама система осигурања имовине и лица, Енциклопедије имовинског права и права удруженог рада и Економског лексикона. Од важнијих дела, поред објављене докторске расправе, нека буду поменута: Менично и чековно право (коауторски рад са проф. Бартошем и проф. Антонијевићем), Привредно право – привредне организације, Осигурање у привреди, Осигурана сума и накнада из осигурања код обавезног осигурања у саобраћају, Начело обештећења у осигурању, Право осигурања – општи део, Основна организација удруженог рада, Правно регулисање организација удруженог рада (коауторски рад са проф. Царићем), Самоуправно право у правном систему СФРЈ (коауторски рад са проф. Кушутићем), Облици организација удруженог рада, Осигурање извозних кредита, Предузећа и друштва према Закону о предузећима, Развој осигурања и положај осигуравајућих организација у Југославији.

О научном доприносу проф. Јовановића могло би се много говорити. Нека нам буде дозвољено да овом приликом истакнемо два у сваком погледу незаобилазна научна утемељења. Прво, допринос науци и струци Права осигурања. Друго, допринос науци и струци Статусног привредног права (правни статус предузећа). У целовитој науци Привредног и Међународног привредног права, а посебно у области Права осигурања и Статусног привредног права, проф. Јовановић је испољио све одлике бриљантног правничког ума, врхунског правника компаративисте, врсног правног аналитичара и још бољег синтетичара.

Искричавост мисли, бистрина ума, елеганција правног израза, отменост и одмереност врхунског интелектуалца, комуникацијска отвореност, а уз све то урођена спонтаност и скромност – све су то одлике које су красиле људски и професионални интелектуалци проф. Јовановића. Људи који су имали срећу да им се бар део професионалног и животног пута укршта са проф. Јовановићем, међу које и сам срећом спадам, миљеници су вечите животне голготе СРБИЈЕ ЗЕМЉЕ ЧУДА!

Посветом овог Сусрета правника у привреди проф. Јовановићу враћамо се његовим радовима и њиховим порукама. И не само да се враћамо и подсећамо, већ и учвршћујемо своја уверења, за која се и он целим својим инте-

лектом залагао, да концепт МЕШОВИТЕ ТРЖИШНЕ ПРИВРЕДЕ са снажним елементима социјалне и рационалне економије, одговара најбоље локалном колориту, историјском следу, правној сигурности, социјалној утемељености, развојној усмерености и конкурентности.

То су били мотиви који су нас инспирисали да овај Сусрет правника у привреди Југославије организујемо у спомен на живот и дело професора Владимира Јовановића. Подсећање има увек у себи налог настављања! И овај Сусрет и ова Књига чине управо то!

Мирко Васиљевић

САДРЖАЈ

I ОСНОВНА ТЕМА И РЕФЕРАТИ СТРАНИХ ГОСТИЈУ

<i>Оскар Ковач</i>	Привредни систем мешовите, отворене (и социјалне) тржишне економије
<i>Charilaos Kefalas</i>	The Greek Company Law
<i>Vassilios Douvlis</i>	La Législation hellénique concernant les entreprises extra-territoriales

II НОВЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ У ЗАКОНОДАВСТВУ И ТРЖИШНА ПРИВРЕДА

<i>Мирко Васиљевић</i>	Нестандардизовани облици предузећа у упоредном праву и повезане теме
<i>Ивица Јанковић</i>	Велики привредни систем (осврт на нека правна питања)
<i>Славко Царић</i>	Концерни и привредни развој
<i>Виден Ранђеловић,</i> <i>Драгољуб Говедаровић</i>	Концепт организовања задруга и њихов правни статус са посебним освртом на нови закон о задругама
<i>Предраг Шулејић</i>	Организације за осигурање у светлу новог законодавства
<i>Михаило Велимировић</i>	Предлози за скицу новог Закона о стечају
<i>Влајко Брајић</i>	Значај терминологије и општих клаузула у нашем, међународном и упоредном праву
<i>Дејан Појовић</i>	Порески систем и сива економија
<i>Срђан Дабић</i>	Комисија за хартије од вредности

<i>Милован Бузацић</i>	Уставно судство и уставност и законитост општих аката предузећа
III ПРЕДЛОГ НОВОГ ЗОП-А И УПОРЕДНО ПРАВО	
<i>Мирко Перуновић</i>	Друштвено предузеће у новом ЗОП-у
<i>Зоран Арсић</i>	Акционарско друштво у новом ЗОП-у и упоредном праву
<i>Радован Вукадиновић</i>	Нови организациони облици европских предузећа и удружења европска компанија
<i>Луција Сџировић – Јовановић</i>	Општи акти предузећа
<i>Дара Маленовић</i>	Командитно друштво
<i>Вишњомир Појовић,</i> <i>Марко Рајчевић</i>	Статус предузећа у државној својини у Републици Српској
<i>Милан Миљевић,</i> <i>Никола Чубура</i>	Статус предузећа у државној својини у Републици Српска Крајина
<i>Мирослав Пауновић</i>	Напомене о неким поставкама режима страних улагања
<i>Драган Радоњић</i>	Управљачка трансформација и нови Закон о предузећима
<i>Боџоје Марјановић</i>	Промене статуса предузећа и одговорност за обавезе
<i>Јездимир Мишировић</i>	Прелазне и завршне одредбе Закона о предузећима
<i>Драгор Хибер</i>	Ортачко друштво
<i>Александра Јовановић</i>	Економски ефекти неких облика вишесвојинских предузећа – компаративна искуства
<i>Боса Ненадић</i>	Правни статус делова предузећа према предлогу Закона о предузећима
<i>Бојана Рилке</i>	Друштво с ограниченом одговорношћу према предлогу Закона о предузећима из марта 1995
<i>Димитрије Кривокајић</i>	Привремене мере у статусним споровима у привреди
<i>Милан Винчић</i>	Пракса привредних судова у статусним споровима
<i>Данило Пашијлић</i>	Предузеће и пракса уставних судова

<i>Милан Павић</i>	Правна заштита акционара, поверилаца и других лица приликом статусних промена акционарског друштва
<i>Милорад Бојковић</i>	Основни принципи пословне политике предузећа као инструмент савлађивања правне регулативе у пословању предузећа у ванредним условима
<i>Мира Блажојевић, Бојан Илић</i>	Концепт организовања концерна САРТИД 1913

IV СТЕЧАЈ ПРЕДУЗЕЋА И БАНАКА

<i>Радомир Лазаревић</i>	Стечај и ликвидација предузећа у правном систему СР Југославије, с посебним освртом на стечај "Југоскандика"
<i>Жарко Лајиновић</i>	Правни положај поверилаца стечајног дужника за чије обавезе одговарају друга лица
<i>Јелисавића Василић Владимир Појковић</i>	Поступак стечаја над банкама Упоредна анализа Закона о предузећима и Закона о банкама и другим финансијским организацијама, са становишта оснивања и организовања

V ПОРЕСКИ СИСТЕМ

<i>Мирко Кулић</i>	Порескоправна пракса републичке управе јавних прихода и сива економија
<i>Гордана Илић-Појов Мирослав Врховић</i>	У сусрет порезу на додатну вредност Привредни преступи у области пореза

VI ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА И МОНОПОЛИ

<i>Светислав Табориши</i>	Наш упоредни концепт и пракса јавних предузећа
<i>Стеван Шоџоров</i>	Положај субјеката јавног сектора привреде у праву конкуренције
<i>Словољуб Вукићевић</i>	Својински плурализам и јавна предузећа – неки аспекти остваривања јавног интереса, организације, управљања и руковођења
<i>Рајко Миловић</i>	Јавна предузећа

Владимир Стојиљковић Правна природа односа водећег предузећа и предузећа чланица конзорцијума

VII ЗАДРУГЕ

Драган Марковић,
Живорад Бојичић
Мирослав Вишић Пракса земљорадничке задруге "Лајковац"
О неким елементима правног положаја задруге у нашем привредном праву

Рајко Јелић Правне дилеме у вези са колективним облицима својине

Радослав Ђосић Враћање имовине стечене радом и пословањем задруге и задругара

VIII БЕРЗЕ И БЕРЗАНСКИ ПОСЛОВИ

Бранко Васиљевић Берзански посредници у нашем и упоредном праву и пракси

Миодраг Мићовић Берзанско пословање

Пава Зечевић Искуство и пракса Београдске берзе

Никола Аранђеловић Место и улога тржишта новца у земљама тржишне привреде и код нас

Бранко Љујић Одговорност рачуновођа

Рајомир Слијепчевић Правни статус комисије за хартије од вредности

Небојша Јовановић Концепт ефектних берзи у свету и код нас

Добросав Миловановић,
Снежана Радојевић Институционални услови за развој берзанског пословања

IX ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

Слободан Марковић Заштита и правна природа фирме

Божин Влашковић Начело специјалности у праву о жиговима

Мира Радивојевић Нови правни режим ознаке порекла производа

Павле Тијанић Повреда права на жиг и нелојална конкуренција кроз праксу привредних судова

X РАДНИ ОДНОСИ

Зоран Ивошевић Правично суђење у споровима из радних односа
Боривоје Шундерић Социјалне функције предузећа

Предраг Јовановић Питање уговора о раду и радног односа поводом предлога закона

<i>Бранко Лубарда</i>	Илегални рад – узроци, појавни облици и мере за сузбијање
<i>Драгољуб Драшковић</i>	Примереност регулисања радних односа у својинском плурализму
<i>Чедомир Боџићевић</i>	Недозвољена конкуренција у радном праву

ПЕТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Привреда у променама"

Врњачка Бања 1996.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 5-8/96

ПРЕДГОВОР

"Оче, докле ће трајати ова криза?

Још четрдесет дана.

А онда?

Онда ћемо се навићи!"

(Арменска изрека)

"Привреда у променама" одговор је филозофији навикавања на кризу. А путеви промена, без сумње, су двојаки: јасан правни оквир и окренутост ка све универзалнијим и све више хармонизираним правним стандардима, све уједначенијег светског пословног права.

Ових дана ствара се у доброј мери заокружени привредноправни оквир, који је и иначе посрнула привреда, дуго чекала. Овај оквир без сумње чини ново "статусно" привредно законодавство: Закон о предузећима, Закон о страним улагањима, Закон о основама промене власништва друштвеног капитала, Закон о ревизији, Закон о осигуравајућим организацијама, Закон о задругама, Закон о основама радних односа, измењени Закон о банкама, Закон о монополама, Закон о основама пореског система, који уз донете законе (Закон о берзама, берзанским посредницима и берзанском пословању, Закон о хартијама од вредности, Закон о слободним и царинским зонама, Закон о Народној банци Југославије) чине релативно задовољавајућу пословноправну инфраструктуру. Овим законима свакако ће недостајати посебно и још неки "статусни" привредни закони, да би овај оквир био потпун: Закон о рачуноводству, Закон о принудном поравнању, стечају и ликвидацији, Закон о инвестиционим фондовима, Закон о insider trading-у, као и републички закони о претварању друштвене својине у друге облике својине и неки порески закони.

Одговор на питање колико смо у овим прописима и даље заробљеници сопственог ума и конфузног правичног локалитета, а колико смо се упутили

ка универзуму пре свега европског права и правде, сада већ на плану пословног права све интегрисанијег и хармонизиранијег, треба да пружи и ово Саветовање, које је управо посвећено његовом тражењу.

Ако су политички мотиви доминирали стварањем "Европе шесторице", у стварању "Европе деветорице" и "Европе петнаестице" доминирали су економски мотиви, као што ће то бити случај и у даљем "ширењу Европе" на земље Централне и југо-источне Европе. Од Рима до Мастрихта Европска унија прерасла је у економску и монетарну унију, са снажним продором наднационалног концепта и претварањем тзв. заједничког тржишта у тзв. унутрашње тржиште. Осамдесетих година, закључењем посебног споразума, без временског ограничења, Југославија је била ближа Европској унији од свих земаља Источне Европе, и на основу политичких и на основу економских критеријума (узајамно признање статуса најповлашћеније нације извршено је још 1973. године), док ће сада морати, због познатих догађаја, да сачека расплет кризе и вагон евентуалног укрцаја који јој је у следу нових околности намењен. А до тада, питање је колосека којим ће се кретати? Чини се да је тај колосек, овога пута као слобода избора, да не би био нужност каснијег закаснелог избора, дат у тзв. "Белој књизи о припремању придружених земаља централне и источне Европе за интеграцију у интерно тржиште Европске уније" од 3. маја 1995. године, коју је припремила Комисија Европских заједница, а која идентификује следеће области правне регулативе подложне "првом таласу" хармонизације: слободан проток капитала; слободно кретање и безбедност индустријских производа; конкуренција; социјална политика и активности; пољопривреда; транспорт; аудио визуелне услуге; животна средина; телекомуникације; директно опорезивање; слободан проток роба у усклађеним или делимично усклађеним секторима; јавне набавке; финансијске услуге; заштита личних података; компанијско право; рачуноводство; неки сегменти грађанског права; узајамно признавање професионалних квалификација; интелектуална, индустријска и комерцијална својина; енергетика; царинска унија; посредно опорезивање и политика заштите потрошача. Обимност и обухватност области (укупно 23) које су на "удару" хармонизације никако не значи да у овим доменима национална регулатива нема шта да тражи; напротив, од области до области подела националног и наднационалног веома је различита (нпр. у сфери компанијског права хармонизација иде ка могућности оснивања тзв. транснационалне европске компаније на основици слободног протока капитала, док по правилу не дира у решење националних закона о трговачким друштвима – предузећима), тако да остаје простора за инструменте националне економске политике.

Будући да укључивање СР Југославије у европске економске, технолошке и правне оквири представља стратешки национални интерес, то би ово Саветовање требало да покаже, са својих око деведесет реферата, колико

наше ново привредно законодавство уважава потребе хармонизације пословног права (имајући при том посебно у виду чињеницу да Оснивачки уговор ЕЕЗ проглашава неутралност у односу на правни режим својине који постоји у државама чланицама – члан 222.), а колико евентуално и даље стоји на позицијама привредно правног изолационизма. У тражењу одговора на ово питање незаменљиву помоћ пружиће нам и искуства других земаља, које ће на овом Саветовању представити уважени професори и други експерти тих земаља.

Мирко Васиљевић

САДРЖАЈ

I ОСНОВНА ТЕМА И РЕФЕРАТИ СТРАНИХ ГОСТИЈУ

<i>Оскар Ковач</i>	Економски разлози за хармонизацију пословног права СР Југославије у односу на ЕУ
<i>Tim De Mayer</i>	Трговинске баријере Европске Уније
<i>Изјумов Евџениј Олеџович</i>	Међународна трговачка арбитража при Индустриској и трговинској комори Русије
<i>Mark Harison</i>	Лондонска арбитража
<i>Dimitris Hadžimikalis</i>	Међународна трговачка арбитража при Индустриској и трговинској комори Грчке
<i>Charilaos Kefalas</i>	Искуство Грчке у хармонизацији права са правом Европске уније
<i>Цвеїана Каменова</i>	Искуства Бугарске у хармонизацији права са правом Европске уније
<i>Christos Mavrellis</i>	Off-shore компаније Кипра
<i>Jong Man Ahn,</i> <i>Бранко Љуїић</i>	Закон о предузећима Јужне Кореје

II ОСНОВНИ РЕФЕРАТИ

<i>Мирко Васиљевић</i>	Спољнотрговинска Арбитража при Привредној комори Југославије
<i>Дејан Поїовић</i>	Утицај пореског права ЕУ на пореско право у СР Југославији
<i>Радован Вукадиновић</i>	Јединствено тржиште у СР Југославији и правне карактеристике унутрашњег тржишта у ЕУ
<i>Михаило Велимировић</i>	Европска компанија

<i>Славко Царић</i>	Хартије од вредности у југословенском праву и Европско право
<i>Ивица Јанковец</i>	Оснивање друштва капитала у земљама чланицама ЕУ
<i>Предраг Шулејић</i>	Делатност осигурања на јединственом тржишту ЕУ (основи хармонизације права обављања делатности осигурања)
<i>Миодраг Трајковић</i>	Оснивање предузећа по Закону о компанијама Кипра
<i>Влајко Брајић</i>	Услови и претпоставке хармонизације регулативе радних односа СРЈ и ЕУ
<i>Србојан Дабић</i>	Хармонизација правне регулативе финансијског тржишта СРЈ са земљама ЕУ

III СУДСКО-АРБИТРАЖНО РЕШАВАЊЕ СПОРОВА СА СТРАНИМ ЕЛЕМЕНТИМА

<i>Јездимир Мишировић</i>	Признање и извршење одлука страних судова и страних арбитража кроз праксу привредних судова
<i>Радомир Лазаревић, Душан Марчићев, Миленко Ристићвојевић</i>	Стечај с елементом иностраности кроз праксу Привредног суда у Београду
<i>Бођоје Марјановић Вера Марковић</i>	Ограничење преноса банкарске гаранције Примена Једнообразних правила и обичаја за документарне акредитиве у судској пракси
<i>Јелисавића Василић</i>	Банкарска гаранција у спољнотрговинском пословању кроз судску праксу
<i>Павле Тијанић Милан Миловић</i>	Међународна заштита жига у судској пракси Претходне и привремене мере као средство обезбеђења потраживања страних поверилаца кроз праксу привредних судова
<i>Мирјана Пејровић-Тешић</i>	Примена међународне конвенције о унифицираном меничном закону у пракси привредних судова
<i>Гашио Кнежевић</i>	Признање и извршење страних арбитражних одлука

<i>Душанка Ђурђевић</i>	Поништај арбитражне одлуке у упоредном арбитражном праву
<i>Александар Ђурић</i>	Међународни трговински арбитражни суд при Индустијској и Трговинској комори Украјине
<i>Милена Пејровић</i>	Немачке арбитраже
<i>Бојана Рилке</i>	Значај Суда правде за развој комунитарног права и унутрашњег тржишта
<i>Јелена Перовић</i>	Независност и непристрасност арбитра у упоредном арбитражном праву

IV ХАРМОНИЗАЦИЈА РЕГУЛАТИВЕ ПРЕДУЗЕЋА, МОНОПОЛА И ПОРЕЗА

<i>Марко Рајчевић,</i> <i>Вийомир Појовић</i>	Привредно законодавство Републике Српске и потреба хармонизације са правом ЕУ
<i>Боса Ненадић</i>	Актуелни тренутак југословенског законодавства (усклађивање привредног законодавства са Уставом СРЈ)
<i>Бранко Ракић</i>	Наднационална и национална привредна регулатива у ЕУ и привредно законодавство СРЈ и република чланица
<i>Стеван Шоџоров</i>	Хармонизација права конкуренције ЕУ и права конкуренције СРЈ
<i>Дара Миленовић</i> <i>Зоран Арсић</i>	Монополистичко понашање Хармонизација регулативе Take-over-a у СРЈ и ЕУ
<i>Драган Радоњић</i>	Хармонизација регулативе једноперсоналних друштава у СРЈ и ЕУ
<i>Милан Миљевић</i>	Нормативно-институционални ниво односа хармонизације пословног права СРЈ и ЕУ
<i>Миодраг Мишовић</i> <i>Часлав Пејовић</i>	Упис у судски регистар у упоредном праву Јапанско компанијско право
<i>Гордана Илић-Појов</i>	Покушаји хармонизације непосредних пореза у ЕУ и њихови утицаји на пореско право у Србији и Црној Гори
<i>Мирко Кулић</i>	Пореско законодавство у Републици Србији и пореска пракса

<i>Славољуб Вукићевић</i>	Нове тенденције у железничком саобраћају и хармонизација националних права са правом ЕУ
<i>Владимир Сивојилковић</i>	Хармонизација права интересног повезивања предузећа на уговорној основи у СРЈ и ЕУ
<i>Александра Јовановић, Бошко Мијајковић Нина Шћејановић</i>	Предузећа и морални hazard Државна помоћ предузећима као облик нарушавања конкуренције у праву ЕУ
<i>Сања Граић-Сивејановић Снежана Павловић</i>	Хармонизација фузија предузећа у СРЈ и ЕУ Правне последице ретроактивне примене прописа дејством у поступку приватизације
<i>Владислав Р. Појковић</i>	Правни третман страних улагања у земљама англосаксонског права (примјер Републике Кипар)
<i>Слободан Игњатијевић</i>	Одмрзавање финансијских средстава Југословенског привредног субјекта у СР Немачкој

V ХАРМОНИЗАЦИЈА ТРЖИШТА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И БАНАКА

<i>Благоје Бабић</i>	Проблем хармонизације банковног законодавства у СРЈ са законодавством ЕУ
<i>Пава Зечевић, Добросав Миловановић</i>	Пракса пословања Београдске берзе и ефективних берзи у ЕУ у контексту хармонизације права
<i>Никола Аранђеловић</i>	Пракса пословања берзанских посредника у СРЈ и ЕУ у контексту хармонизације права
<i>Небојша Јовановић Милан Павић</i>	Право ЕУ и наше право о котирању ефеката Хармонизација система инвестиционих фондова у СРЈ и ЕУ
<i>Зоран Чичак</i>	Хармонизација права слободе кретања капитала у СР Југославији и ЕУ
<i>Владимир Појковић</i>	Међународни банкарски послови са аспекта обима овлашћења југословенских банака
<i>Рајомир Слијејчевић</i>	Правна заштита интереса инвеститора-акционара у савременим правним системима

VI ХАРМОНИЗАЦИЈА СИСТЕМА ИНТЕЛЕКТУАЛНИХ ПРАВА

- Весна Бесаровић* Хармонизација југословенског патентног права са правом ЕУ
- Слободан Марковић* Хармонизација ауторског и суседних права у СРЈ са регулативом ГАТТ-а и ЕУ
- Божин Влашковић* Приказ правне заштите славних и познатих жигова у вези с правом ЕУ и правом СРЈ

VII ОПШТА ПИТАЊА ХАРМОНИЗАЦИЈЕ И СТАТУСА У СВЕТСКОЈ ТРГОВИНСКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

- Светислав Табороши* Светска трговинска организација у СРЈ
- Душко Лојландић* Заједничка трговинска политика ЕУ и правни положај југословенског извоза у ЕУ
- Борисав Вуковић,*
Бојана Тодоровић Систем решавања спорова у Светској трговинској организацији
- Војислав Кнежевић* Ка (нашој) европској економској политици

VIII ХАРМОНИЗАЦИЈА СИСТЕМА РАДНИХ ОДНОСА

- Душан Паравина* Отказ радног односа у радном праву СРЈ и у праву ЕУ
- Зоран Ивошевић* Запошљавање странаца
- Предраг Јовановић* Значај образовања запослених и његова регулисаност у међународним актима, праву ЕУ и СРЈ
- Драгољуб Драшковић* Флексибилни облици запошљавања у СРЈ и ЕУ
- Чедомир Боџићевић* Партиципација запослених у управљању предузећима у праву ЕУ
- Бранко Лубарда* Синдикати запослених и удружења послодавца на нивоу ЕУ и СРЈ
- Драгољуб Симоновић* *Sui generis* у нашем уговору о раду

IX ХАРМОНИЗАЦИЈА ПОСЛОВНОГ ПРАВА У ОСТАЛИМ ОБЛАСТИМА

- Јелена Вилус* Хармонизација права СРЈ са правом ЕУ у области правне заштите потрошача
- Момир Драгашевић* Директива ЕЗ о организованом путовању, одмору и кружном путовању

<i>Драгор Хибер</i>	Произвођачка одговорност по Директиви Савета ЕЕЗ о одговорности произвођача за производе са недостатком
<i>Мирослав Пауновић</i>	Југословенске перспективе Европске дискусије о еколошком праву
<i>Љубиша Дабић</i>	Хармонизација правног система концесија у СРЈ и ЕУ
<i>Вера Леко</i>	Хармонизација права ревизије и ревизора у СРЈ и ЕУ
<i>Слободан Бараћ</i>	Хармонизација пословног права у аграру СРЈ и ЕУ
<i>Иванка Лекић</i>	Кратак увид у нека питања међународног аспекта стечајног права
<i>Наиша Делић</i>	Право ЕУ у области "прања новца" – кривичноправна заштита
<i>Драган Павић</i>	Повериочево право избора у случају доцње дужника у нашем и упоредном праву
<i>Марко Ђурђевић</i>	Хармонизација система контроле општих услова пословања у СРЈ и ЕУ
<i>Горан Свилановић</i>	Хармонизација Грађанског процесног права СРЈ и ЕУ
<i>Гордана Илић</i>	Хармонизација прописа о праву слободног вршења услуга у СРЈ и ЕУ
<i>Драгана Кнежић-Појовић</i>	Либерализација промета професионалних услуга у ЕУ

ШЕСТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Привреда, прописи и приватизација"

Врњачка Бања 1997.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 5-8/97

ПРЕДГОВОР

*Оно што води и вуче свети нису локо-
мотиве, нешто идеје!*

(Кинеска изрека)

ПРИВРЕДА И ПРИВАТИЗАЦИЈА тема је нашег бити или не бити, наша је тема овог века. Будући да су сви наши "цветови будућности у семену садашњости", пред сејачима овог семена велика је одговорност. Без сумње, светски привредни својински токови усмерили су своје клатно само у једном смеру – смеру приватизације. На том путу користе се разне технике, али са истоветним циљем стварања власничких привредних субјеката.

Пут приватизације није и не сме бити пут губитка наше "душе". Пут приватизације као наш пут напуштања својеврсног својинског изолационизма и враћања свих атрибута својине својини, не сме истовремено бити и пут афирмације само индивидуалне приватне својине, већ пут и афирмације колективне приватне својине – акционарске својине, са значајним атрибутима подруштвљене својине, у којој је од индивидуалног остало изузетно мало на путу "отуђења својине". Акционарска својина корпоративног типа управо руши мит о свемоћи индивидуалне приватне својине и реактуализује мит о кооперативном духу сарадње свих својина.

Акционарска својина као техника Запада и колективни дух и култ као мудрост Далеког Истока призивају на путу останка наше "душе" своје спајање. То је пут "скандинавизације" наше привреде, то је пут спасења наше "душе" који уз афирмацију индивидуалног врши и својеврсну афирмацију колективног, социјалног. И управо партиципативна акционарска својина, са најширим могућим учешћем грађана у власништву, је пут ка стварању партиципативне економије. Социјална прихватљивост овог пута је, без сумње, гаранција његовог успеха. Само партиципативна власничка економија, а не монополска власничка економија обезбеђује такву прихватљивост. Социјална цена овог пута, на путу ка економији успеха, није и не може бити безболна, те отуда и потреба социјалне прихватљивости ове

цене. Политички и социјални концензус свих релевантних интересних група за овај пут је, чини се, стартно постигнут. Овај концензус, међутим, мора без обзира на различите вредносне судове бити стално присутан током овог процеса, како би се обезбедило његово поспешивање и стабилност.

Партиципативна економија акционарске својине налаже у нашој струци нову културолошко-едукативну мисију. Грађанин акционар лепо звучи, али призива просветитељску мисију наше струке о свим аспектима акција и акционарства, како би се развијала вера у вредност, како би се партиципативна економија одржала на релативно широкој основи, наспрам монополској власничкој економији. Психолошко-социјални фактори у располагању овим власништвом на секундарном тржишту, на овој основи, биће потиснути у други план и уступиће своје место економским, предузетничким.

Партиципативна економија акционарске својине, са окончањем процеса приватизације друштвене (не)својине, са свођењем државне својине у границе могућег државног предузетништва, налагаће превредновање нашег постојећег привредног законодавства, уз уклањање института опредељених природом пре свега друштвене (не)својине. Ишчезавањем друштвеног и јавног предузећа из нашег правног живота биће отворен пут од Закона о предузећима ка Закону о привредним друштвима. На глобалном плану, јасан својински режим отвориће пут ка доношењу нашег Грађанског законика и Трговачког статусног законика.

За овај пут, без сумње, треба спремити снажну логистичку подршку – институционалну и законску. Пут "својинског спремања" биће једносмеран и без сувишних станица само ако се створи јединствен законски фронт усмерен ка идеји акционарства, који би створио основе целовите стабилности (монетерна стабилност – како би присталице ревалоризације, још са искуством, изгубили упоришно тле; кредитна стабилност – како би идеја дивиденде однела превагу над идејом камате; пореска стабилност – како би логика акционарства била бар у корак са логиком физкуса; правна стабилност – како би идеја права надживљавала политичке мене и како би тиме била снажан ослонац идеји економије).

Грађанине – будући акционару, почни већ да замишљаш време које је пред тобом, када ће сваки директор наспрам свог радног стола држати натипис: "Човече, компанија-акционарско друштво није твоје власништво. Увек имај на уму да припада акционарима"!

Ваш Мирко Васиљевић

САДРЖАЈ

I ОСНОВНА ТЕМА

Мирко Васиљевић

Привреда, прописи и приватизација

II ПРЕДУЗЕЋА

Славко Царић

Правна сигурност својине и уговора у Југословенском праву

Ивица Јанковић

Интересна структура учешћа у управљању предузећима

Vuong Man Anh,

Kyoon Sung Lee,

Бранко Ж. Љујић

Систем корпоративног права у Републици Кореји

Зоран Арсић

Појам и класификација предузећа у закону о предузећима

Драган Радоњић

Правна природа односа међу органима друштва капитала у Закону о предузећима

Стеван Шоџоров

Одговорност члана за обавезе ортакског друштва

Мирко Перуновић

Друштвено предузеће у новом ЗОП-у

Илија Бабић

Трговачки и грађански ортаклук

Слабољуб Вукићевић

О систему регулисања јавних предузећа у нашем праву

Гојко Шурбајковић

Статут акционарског друштва - Правни извори - садржај питања - систематизација и метод израде -

Боџоје Марјановић

Имовина предузећа и одговорност за обавезе

<i>Рајко Миловић</i>	Компаније које послују у посебном правном режиму код нас и неким земљама компаративног права
<i>Мирослав Врховићек</i>	Привредно казнена политика према новом Закону о предузећима
<i>Вера Марковић</i>	Положај предузећа организованих од делова предузећа чија су седишта ван Савезне Републике Југославије
<i>Драѓана Кнежић-Појовић</i>	Мала и средња предузећа у упоредном праву и новом југословенском законодавству (Избор оптималног организационог облика)
<i>Тамара Миленковић</i>	Повезивање предузећа на основу уговора о франшизингу
<i>Бранислава Калаџија-Варичак</i>	Правни положај предузетника
<i>Јездимир Мијићровић</i>	Актуелна питања усаглашавања постојећих субјеката са законом о предузећима
<i>Градимиr Дилјиарић</i>	
<i>Милан Павић</i>	Ликвидација друштва капитала на основу предлога мањинских чланова (акционара)
<i>Дијана Марковић-Бајаловић</i>	Надлежности и овлашћења антимонополске комисије у светлу упоредноправних решења
<i>Сања Грајић-Стејићановић</i>	Антимонополско законодавство СР Југославије и упоредна пракса

III ПРИВАТИЗАЦИЈА

<i>Миодраг Трајковић</i>	Приватизација - основа тржишне реформе у земљама у транзицији
<i>Turquin Yves</i>	Les entreprises et la privatisation
<i>Момир Драѓаићевић</i>	Црногорски концепт приватизације
<i>Марко Рајчевић, Вишомир Појовић</i>	Регулатива и приватизација у Републици Српској
<i>Мирослав Вишићез</i>	О искуствима приватизације у Чешкој
<i>Владимир Познанић</i>	Процена вредности капитала и својинска трансформација

<i>Борисав Чолић</i>	Спорна питања процене и ревалоризације друштвеног капитала у пракси агенције за процену вредности капитала и судова и нови прописи о процени
<i>Дара Миленовић</i>	Продаја дужника у стечају
<i>Снежана Павловић</i>	Претварање улагања и потраживања у трајни улог у предузеће
<i>Слободан Бараћ</i>	Модел приватизације у аграру
IV СТРАНА УЛАГАЊА	
<i>Мирослав Пауновић</i>	Могућа побољшања система и праксе страних улагања у нас
<i>Александар Ђирић</i>	Унапређење регулативе и праксе спољно-трговинског пословања
<i>Љубиша Дабић</i>	Страна улагања кроз систем концесија (Упоредноправни приступ)
<i>Миодраг Мићовић</i>	Лицитациони поступак и страна улагања
<i>Радомир Милошевић</i>	Анализа ризика у БОТ систему финансирања пројеката
<i>Бојана Тодоровић</i>	Регионални трговински аранжмани и положај СР Југославије
V БАНКЕ	
<i>Блаžoје Бабић</i>	Заштита депозита у законодавствима Европске уније и Савезне Републике Југославије
<i>Бранко Васиљевић</i>	Санација и стечај банака
<i>Владимир Сјојиљковић</i>	Специјализовано конзорцијско повезивање банака и положај наших дужника
<i>Милош Мајић</i>	Положај банке као повериоца у контексту наше регулативе и праксе - средства обезбеђења
<i>Магда Вујачић</i>	Стечај и ликвидација банака са судском праксом
<i>Владимир Појовић</i>	Закон о предузећима и статус банака
VI ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊА	
<i>Предраг Шулејић</i>	Заштита поверилаца код продаје осигурања по систему “пирамиде”

<i>Бранко Рајичић</i>	Примена Закона о предузећима на организације за осигурање
<i>Весна Љиљак</i>	Новина у нашем систему обавезног осигурања
VII ПРОПИСИ И РЕШАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА	
<i>Михаило Велимировић</i>	Општи поглед на сигурност повјерилаца у систему средстава обезбјеђења у југословенском праву
<i>Небојша Шаркић</i>	Потреба реформисања закона о извршном поступку у делу извршавања одлука у привредним споровима
<i>Милан Миљевић</i>	Улога државне управе у променама прописа
<i>Јелисавића Василић</i>	Средства обезбјеђења извршења уговора у пракси
<i>Милан Миловић</i>	Измене Закона о извршном поступку и побољшавање статуса повериоца
<i>Милан Винчић</i>	Привредни спорови из области уписа у судски регистар
<i>Душица Палачковић</i>	О могућим променама ЗПП (поступак у привредним споровима, коришћење електронских медија)
<i>Гордана Сијанковић</i>	Маргиналије уз одредбе закона о предузећима о остваривању права на накнаду штете причињене предузећу
<i>Милена Пејровић</i>	Надлежност међународне трговинске арбитраже
<i>Мирјана Цукавац</i>	Нацрт новог правилника о раду Спољнотрговинске арбитраже у Београду
<i>Золтан Биро</i>	Санкције УН и питање камата за време трајања санкција
<i>Анијоније Симовић</i>	Приговор застарелости потраживања у пракси спољнотрговинске арбитраже при ПК Југославије
<i>Драгиша Слијепчевић</i>	Променљивост стопе уговорне камате, као затезне камате, за време дужничке доцње
<i>Иванка Лекић</i>	Промена седишта дуника и избегавање плаћања доспелих обавеза у привредним споровима

Мирко Ђорђевић Домашај арбитражне клаузуле у међународним
компензационим пословима

Јелена Перовић Поништај арбитражне одлуке и арбитражно
веће

VIII ФИНАНСИЈСКО ТРЖИШТЕ

Небојша Јовановић Организација тржишта "инвестиција" Уједи-
њеног Краљевства

Никола Аранђеловић Ванберзанско пословање

Добросав Миловановић,

Пава Зечевић Својинска трансформација и финансијска бер-
за

Рајомир Слијепчевић Однос закона о предузећима и закона о харти-
јама од вредности

IX ПОРЕЗИ И ДОПРИНОСИ

Дејан Појовић Доприноси за социјално осигурање - Искуства
развијених тржишних економија и пракса у Ср-
бији

Бо?удар Раичевић,

Марџа Ђорђевић

Гордана Илић-Појов

Пореско-правни аспекти лизинга

Опорезивање добити предузећа у Србији: поре-
ска интеграција или класични систем

Бранкица Гаџић,

Јелена Којривица

Пореско правне олакшице код страних улага-
ња

Зоран Миладиновић

Утицај нових пореских прописа на растеређење
привреде

X ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПРАВА

Joseph Straus

The Patent System in the European Union - A Criti-
cal Appraisal and Suggestions for Its Improvement -

Слободан Марковић

Неки аспекти регулација права на проналазак
створен у радном односу

Божин Влашковић

Правни аспекти коришћења страних речи као
жигова

Павле Тијанић

Индустријска својина и ауторско право као ос-
нивачки капитал предузећа

Бојана Драговић

Принудна лиценца у новом закону о патентима

XI ЈУГОСЛАВИЈА И ЕВРОПСКА УНИЈА

<i>Радован Вукадиновић</i>	Правни режим извоза и увоза у Европској заједници
<i>Тања Шичановић</i>	Europe - pays d'Europe centrale et orientale normalisation-certification-qualité (quels intérêts? quels enjeux?)
<i>Душко Лојландић</i>	Споразум о сарадњи између Европске уније и Републике Македоније и његов значај за Савезну Републику Југославију
<i>Бојана Рилке</i>	Забрана злоупотребе доминантног положаја на тржишту према Југословенском праву и праву Европске уније
<i>Гордана Илић</i>	Државна помоћ у праву конкуренције Европске уније
<i>Нина Шћепајновић</i>	Интервенција органа Европске заједнице у области цена

XII РАДНИ ОДНОСИ

<i>Влајко Брајић</i>	Општи поглед на прописе у области радних односа
<i>Зоран Ивошевић</i>	Однос Закона о основама радног односа и Закона о радним односима Србије
<i>Боривоје Шундерић</i>	Уговор о раду и његова природа
<i>Предраг Јовановић</i>	Колективна права запослених у новом радном законодавству
<i>Бранко Лубарда</i>	Битна обележја и новине у општем колективном уговору на нивоу СР Југославије (Предлог експертске групе Социјалног савета)
<i>Драгољуб Драшковећ</i>	Однос Закона о основама радних односа и Закона о радним односима Републике Црне Горе
<i>Параскева Михајловић</i>	Тржиште рада и улога Републичког завода за тржиште рада
<i>Славица Јанојлић,</i> <i>Весна Лапац</i>	Добровољна накнада запосленог за штету проузроковану послодавцу
<i>Драгољуб Симоновић</i>	Арбитража за радне спорове

XIII ПОСЛОВНА ПРАКСА - САОПШТЕЊА

Милан Вујичић

Могућности и претпоставке својинских промена у ЈАТ-у

Сојка Ђорђевић

Актуелни тренутак организовања електропривредне делатности

Миленко Пејровић,

Љиљана Сиојковић

Ретроспектива и могући правци трансформације

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 9-10/97

**ПОРУКЕ VI САВЕТОВАЊА ПРАВНИКА
У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ**

Удружење правника у привреди СР Југославије и часопис “Право и привреда” организовали су у Врњачкој Бањи, од 21. до 23. маја 1997. године, традиционални VI сусрет правника у привреди СР Југославије. Општа тема саветовања била је “Привреда и приватизација”.

Саветовање је окупило више од 900 учесника: правника који су запослени у предузећима, банкама, осигуравајућим организацијама, судија, адвоката, научних радника који се баве привредно-правном проблематиком, стручњака из државне управе. Учествовали су и научни радници из Енглеске, Немачке, Француске, Словачке, Републике Кореје, Бугарске.

За саветовање је припремљено око 100 реферата, који су објављени у часопису “Право и привреда” број 5-8/97.

Рад саветовања одвијао се у 12 тематских области: предузећа, приватизација, страна улагања, банке, организације за осигурање, решавање привредних спорова, финансијско тржиште, порези и доприноси, интелектуална права, Југославија и Европска унија, радни односи, саопштења из пословне праксе.

У оквиру саветовања одржан је округли сто о приватизацији друштвеног капитала у предузећима. На округлом столу учесници саветовања су обавештени о решењима која се предлажу нацртом Закона о својинској трансформацији у Србији.

1. На саветовању су размењена прва искуства у примени новог Закона о предузећима и других прописа који се односе на правни положај правних и физичких лица која обављају привредне делатности, а који су донети у току 1996. године. Оцењено је да економски опоравак и будући развој наше привреде захтевају, поред осталог, још потпуније прилагођавање нашег права решењима која су прихваћена у развијеним земљама. Треба да идемо у сусрет решењима која прописују Међународни монетарни фонд, Светска банка и Европска унија. Примена норми које утврђује Европска унија за нас нема алтернативу, јер ће то бити незаобилазни

услов било какве привредне сарадње са земљама Уније и већином суседних земаља које већ имају уговоре о асоцијацији са Унијом.

Треба оценити да ли су поједини републички прописи о предузећима у складу са савезним Уставом, имајући у виду да је СР Југославија јединствено правно подручје и да уређивање правног положаја предузећа спада у делокруг Савезне скупштине.

Право треба ставити у службу здравих пословних идеја. Прописи не смеју бити кочница за развој привреде. У том погледу указано је да привредне субјекте треба ослободити претераног подзаконског регулисања, пошто се подзаконски прописи понекад доносе и мењају на брзину, без неопходних стручних анализа.

У границама које постављају законске норме, треба развијати аутономну регулативу предузећа и других привредних субјеката. Држава треба да утврђује само оквире за пословање предузећа. Не сме да се меша у пословну самосталност предузећа, јер ризике из пословања предузећа носе власници предузећа.

Држава, а не предузећа, треба да се бави социјалном политиком.

2. Општа је оцена учесника саветовања да процес трансформације друштвеног капитала у привреди треба интензивирати. Данас не постоји ни једна област друштвеног живота у којој смо толико удаљени од Европе као што је својина на предузећима. Реформа својинских области привреде у великом је закашњењу. Приватизацију у привреди треба коначно прихватити као један вид природног права сваког човека на својину. Али, треба се чувати опасности да се приватизација претвори у неправичан процес.

Може се очекивати да ће у поступку претварања друштвене својине у акционарску својину, око четири милиона наших грађана постати акционари. Због тога треба ширити и унапређивати знања о акционарству и о трговању акцијама.

Акционарство би требало да допринесе ефикасности наше привреде. Акционарска својина, због заинтересованости акционара за учешће у расподели добити предузећа, не трпи неспособну управу предузећа, што је у условима друштвене својине често било ирелевантно.

Требало би преиспитати уставну норму о равноправности свих облика својине, укључујући и друштвену својину. Изнето је мишљење да је друштвена својина превазиђена категорија у условима тржишне привреде и власничких типова предузећа.

Велики застој у развоју акционарства у Србији изазван је ревалоризацијом друштвеног капитала у предузећима. Због ревалоризације нарушени су успостављени односи између акцијског и друштвеног капитала у предузећима, и то на штету акцијског капитала. То може неповољно утицати на страна улагања у нашу привреду.

Учесници саветовања имали су прилике да чују информације и о приватизацији привреде у неким страним земљама.

3. Наше пословно банкарство, по кадровској и техничкој опремљености и по искуству у тржишном пословању, било је водећи део привреде. У кризу није запало због непословности, него из разлога на које није могло да утиче. Прво, девизну штедњу прикупљену од грађана било је за време СФРЈ дужно да депонује код На-

родне банке Југославије. Друго, наш правни систем и судска пракса штите дужнике на штету поверилаца. Ненаплаћени кредити одобрени у новим динарима већ чине и до 50% портфела банака.

За санирање банкарског система неодложно треба предузети најмање следеће три мере:

а) извршити потребне измене у прописима које ће водити заштити поверилаца;

б) законом уредити обештећење девизних штедиша;

ц) успоставити одговарајући систем за заштиту депозита код банака.

4. Финансијско тржиште, а нарочито берзе, треба да добију значајнију улогу. Берзе, као организатор трговине хартијама од вредности, треба да својим радом олакшају продају акција које представљају друштвени капитал у предузећима.

Комисија за хартије од вредности ће имати одговорну дужност да обезбеди ефикасну заштиту инвеститора, а да тиме не успори и не омета поштену трговину акцијама у процесу приватизације друштвених предузећа.

Указано је на поједине нејасноће у Закону о берзама и Закону о хартијама од вредности, које би требало отклонити.

Посебну пажњу треба посветити регулисању, организовању и контроли ванберзанске трговине акцијама. У том погледу корисно могу послужити искуства неких земаља у којима је овај облик трговине врло развијен.

5. Неопходно је стално праћење развоја међународног аутономног трговинског права. Укључивање наше привреде у међународне трговинске токове треба да се одвија не само кроз класичне и традиционалне облике увоза и извоза, већ и путем међународне кооперације у различитим формама. Међународна пословна сарадња наших предузећа треба да се заснива на начелима слободног промета робе, услуга и капитала.

Не доводећи у питање нужност укључивања Савезне Републике Југославије у мултилатерални систем под окриљем Светске трговинске организације, потребно је брижљиво размотрити и опортуност закључивања регионалних трговинских аранжмана. Интеграциони процеси треба да се одвијају паралелно, тј. стварање услова за повезивање са Европском унијом треба да буде истовремено са економским повезивањем са нашим суседима. Успешна регионална интеграција може повећати заинтересованост страних инвеститора и побољшати положај наше привреде према страним партнерима.

Олакшице за страна улагања потребно је усагласити са решењима која се срећу у савременим правним системима, и то посебно у оном делу који се односи на могућност образовања огранка страних правних лица у СР Југославији. Потребно је Закон о страним улагањима изменити тако да буде омогућено страним лицима да на територији СР Југославије могу пословати и преко огранка - пословне јединице која нема својство правног лица.

6. Реформа привредног система и, посебно, приватизација не смеју заобићи систем социјалног, а нарочито пензијског осигурања. Досадашњи систем финансирања пензија из текућих доприноса даље је неодржив, јер при постојећим демографским и економским обележјима није у стању да обезбеди довољно сред-

става. Реформа система финансирања пензијског осигурања требало би да следи модел који би обухватио три нивоа обезбеђивања пензија:

а) јавни пензијски фонд, заснован на финансирању из текућих доприноса, који би осигураницима - на принципима обавезног осигурања - обезбеђивао минималну пензију, у висини од око 1/3 последње плате;

б) приватни пензијски фонд, заснован на финансирању на бази акумулације капитала, који би осигураницима - такође на обавезној основи - обезбеђивао пензије које би зависиле од висине плаћених доприноса, с тим што би се на овај фонд пренео и део акција приватизованих предузећа;

ц) фонд добровољног пензијског осигурања, који би осигураницима омогућио да добију и више пензије, у зависности од доприноса који су уплаћивали у фонд током свог радног века.

Опрема која се уноси као страни улог у предузеће, а и увозна опрема уопште, требало би да буде ослобођена пореза на промет. То се мора учинити на недвосмислени начин, тако да царински органи не могу спроводити наплату пореза при увозу.

Порез на добит корпорација у Србији требало би изменити тако да пружи значајнију олакшицу акционарима за примљене дивиденде. Садашње решење, по којем се чак 90% примљених дивиденди подвргава порезу на доходак грађана, практично не отклања економско двоструко опорезивање дивиденди.

7. У новом правилнику Спољнотрговинске арбитраже при Привредној комори Југославије проширити могућност приступа овој арбитражи југословенских и страних предузећа. Одредбама будућег правилника ићи у сусрет већој отворености Спољнотрговинске арбитраже (проширењем врста спорова, увођењем ширег појма елемента иностраности, проширењем листе арбитра са страним еминентним стручњацима из области арбитражног пресуђивања трговинских односа и спорова).

У будућем правилнику Спољнотрговинске арбитраже више места посветити концилијацији (мирењу) и ускладити правилник са Правилником о мирењу и арбитражи UNCITRAL-а из 1976. године.

Преиспитати да ли је реалан рок од једне године за окончање главне расправе, рачунато од формирања арбитражног већа.

8. Систем радних односа уређен републичким законом мора бити уклађен са основама радних односа како су утврђени савезним законом, што не значи да мора следити одредбе које су без смисла (као што је одредба о застарелости вођења дисциплинског поступка кад повреда радне обавезе садржи елементе кривичног дела) или су несагласне уставу (као што је укидање двостепености).

Запошљавање мора постати продуктивно, а такво може бити само у условима тржишта рада.

Заштита права запослених мора што пре бити употпуњена арбитражном заштитом, за шта посебну одговорност носе синдикати и регионалне привредне коморе.

Потребно је искористити уставне могућности за доношење јединственог савезног радног законодавства, које би одговарало природи односа на тржишту радне снаге и више уважило упоредне и међународне радне стандарде.

Потребно је дати више слободе за развој аутономног радног права, посебно што се тиче колективног преговарања и у области колективних уговора о раду.

СЕДМИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

" Привредне реформе - прописи и пракса "

Врњачка Бања 1998.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 5-8/98

ПРЕДГОВОР

*“Ко од идеје зазире, на крају
иззуби и њојам”.*

Гете

Покрет ка привредним реформама, политички и правни, започет у нас доношењем Закона о предузећима крајем 1988. године у прилици је да у овој години обележи јубилеј прве десетогодишњице. Значајно је то време за поглед уназад, са значајне историјске дистанце. Иако је реч о времену које је било међу бурнијима у нашој иначе бурној историји, када се расточавало једно државно биће и креирало ново, када су се по сличном моделу прекрајале границе европских држава, када је глобализација светске економије попримала своје видљиве обресе, не можемо оправдати своју критичку професионалну вокацију ако ипак не констатујемо да се у стварању новог привредног амбијента у нас, базираног на новој пословној филозофији, могло учинити много више. Ако нас геостратешка позиција (“кућа на сред пута, те ко год наиђе мора туда да прође”, рекао би Цвијић) чини лаким апетитом “Центара моћи”, те ако нас уз то и наша интерна политичка турбулентност, одвајају често од преокупације нашим привредним развојем и грађењем властите позиције у међународној подели рада, што је у доброј мери и изван наших моћи, чини се да је крајње време да и ми сами томе не доприносимо заробљени у раљама властитих заблуда.

Покрет ка привредним реформама обележен је и у свом почетку и у свом крају једном одредницом - приватизација. Приватизација је основа за тржишну привреду, за нови привредни систем, за нову пословну филозофију, за нову психолошку раван, за нови културни миље, за инвестиционо поверење. Без обзира на чињеницу да остајање по страни од водећих светских финансијских институција у значајној мери ограничава или временски одужује приватизационе процесе, чини се да ми нисмо учинили много ни на плану придобијања

трајнијег инвестиционог поверења домаћих или “страних домаћих” инвеститора за улагање у нашу привреду. Такво поверење не може се успоставити у условима хибридног својинског режима, у коме би један својински облик требало да има све обресе тржишног, а други нетржишног или у најбољу руку квазитржишног. Предуго одржавање таквог двојства, друштвене и приватне својине, осим што је погодно тле за нерегуларну приватизацију или приватизацију приватизације, без сумње је и један од основних узрочника још увек неизграђеног трајнијег инвестиционог поверења. У оваквим условима природно је и логично да инвеститори свих “боја” немају видљивих гаранција “ком ће се приволети царству”, кад је о својини реч, наша привреда. Појединачни инвестициони продори, пажње свакако вредни, не могу да генеришу водећу друштвену оријентацију. То све уноси елементе нестабилности и неповерења. У таквим условима није могуће градити ни конзистентан правни систем, будући да друштвено својински оквир по својој природи не трпи исти институционални оквир, као што је то случај са приватно својинским оквиром.

За покрет привредне реформе и приватизацију као њено средиште и коначиште свакако је важно имати јасан и конзистентан правни оквир. Имајући у виду уставна ограничења чини се да је тај оквир створен. Ипак, како се показује то није и довољно. Чини се да се у овом погледу само цементира одлика нашег синдрома непримене прописа, с једне стране, и повике на прописе, с друге стране. Нема земље у свету која је главнину својих приватизационих процеса извела према једном законском решењу и према једном законском моделу. Неће то свакако бити случај ни код нас. Модели приватизације креирани постојећим законима не одговарају свакако једном броју предузећа, али са одговарајућом осмишљеном применом свакако одговарају већини. За предузећа за која ови модели одговарају потребно је отклонити све препреке за њихову примену, било да су оне у психолошкој равни (“страх од промена”), било да су у бирократској сфери (спорост државног апарата) или на страни управа предузећа. У условима коегзистенције друштвене и приватне својине, када се међусобно пословање одвија по природној логици приватног власника “купи што јефтиније и продај што скупље”, када друштвеној својини није могуће обезбедити адекватну контролу (увек остаје и питање “ко ће контролисати контролора”) равну контроли (су)власника приватне својине, овај се посао чини неодложним. За предузећа за која креирани модели или њихова комбинација нису решење, потребно је изнаћи атрактивнија законска решења. У противном, црни облаци јединог модела приватизације надвиће се над нашом привредом - колективни стечај, који ће се својом окротношћу снажно наругати идеји партиципативне економије, која лежи у основици постојећих приватизационих закона.

Седми Конгрес правника у привреди Југославије, бавећи се управо овом темом, на свом тродневном скупу, пред више од хиљаду посленика и приврженика права у привреди, са око стотинак публикованих реферата домаће и ино-

стране правне мисли, теоријске, пословне и судске, биће у прилици да провери ова опредељења, да им пружи нова охрабрења и наду. Стицајем разних околности на овом послу смо изгледа на самом почетку. Понекад и то може бити квалитет. У име тог квалитета и организујемо овај конгрес, како би ехо струковне речи допрео до позорница привредних одлука које ће нас водити ка стазама успона и успеха, а оне се без сумње налазе у новом својинском бићу наше привреде.

Мирко Васиљевић

САДРЖАЈ

I ОСНОВНА ТЕМА

Мирко Васиљевић

Привредне реформе - прописи и пракса

II ПРЕДУЗЕЋА

Georges Volard

Les groupes de société en droit français

Ивица Јанковић

Симултано оснивање акционарског друштва

Михаило Велимировић

Добровољна ликвидација предузећа

Стиван Шоџоров

Одговорност оснивача за обавезе предузећа - преддруштва

Зоран Арсић

Интерес акционарског друштва

Драган Радоњић

Избор и структура управног одбора

Дара Миленовић

Заступање предузећа

Владимир Стојиљковић

Искључење из конзорцијума

Илија Бабић

Оснивање друштва с ограниченом одговорношћу

Славољуб Вукићевић

Правни статус и организовање југословенских железница

Војин Трифуновић

Организовање југословенске електропривреде

Рајко Јелић

Јавна предузећа и установе као субјекти правне својине

Славољуб Вићић

Циљ и облици контроле јавних предузећа

Милан Павић

Уговор о преузимању функција управљања предузећем

Зоран Миладиновић

Трансформација приватних предузећа према закону о предузећима

<i>Ружица Бранковић</i>	Статусне промене предузећа и заштита права поверилаца
<i>Славица Јанојлић</i>	Les associations de la loi de 1901 en France
<i>Мирослав Виџез</i>	Недобитне организације у праву Словачке
<i>Слободан Сворцан</i>	Осврт на савезни Закон о задругама из 1996. г.

III ПРИВАТИЗАЦИЈА

<i>Linbo Fan</i>	China's Reform on State-owned Enterprises and Companies in Private Property
<i>Момир Драгашијевић</i>	Правни аспекти приватизације предузећа у Источној и Централној Европи
<i>Мирослав Врховишек</i>	Закон о својинској трансформацији и управно-рачунски спор
<i>Радомир Лазаревић, Миленко Ристићивојевић</i>	Својинска трансформација кроз поступак стечаја
<i>Душица Палачковић</i>	О поништају незаконитих одлука у пракси приватизације предузећа
<i>Мирољуб Хаџић</i>	Посебни програм и програм аутономне својинске трансформације
<i>Мира Прокојијевић</i>	Специфичности трансформације друштвеног капитала предузећа у мешовитој својини (према Закону о својинској трансформацији)
<i>Марко Рајчевић, Вићомир Појовић Анђелко Лојџур, Рајко Миловић</i>	Прописи и приватизација у Републици Српској Приватизација јавних предузећа у Републици Црној Гори
<i>Слободан Бараћ Радомир Милошевић</i>	Задруге и Закон о својинској трансформацији Уговор о куповини акција

IV СТРАНА УЛАГАЊА

<i>Мирослав Пауновић</i>	Елементи за упоредно-правну анализу југословенског режима страних директних инвестиција
--------------------------	---

<i>Мирко Перуновић</i>	Концесије у праву Савезне Републике Југославије
<i>Славица Мирић</i>	Комуналне делатности и концесије
<i>Борислав Чолић</i>	Страна улагања, имовинско-правни односи и својинска трансформација
<i>Љубиша Дабић</i>	Својинска трансформација у Републици Србији и стране директне инвестиције
<i>Алајдин Алисхани</i>	Уговор о франшизингу по грађанском закону ку Републике Албаније из 1994. године

V БАНКЕ

<i>Бранко Васиљевић</i>	Основи повезивања банака
<i>Владимир Појковић</i>	Улога акционара у пословању банке
<i>Милош Мајић</i>	Документарни акредитив као инструмент обезбеђења и платног промета

VI ОСИГУРАВАЈУЋЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

<i>Предраг Шулејић</i>	Осигурање и страна улагања
<i>Бранко Рајчић</i>	Својинска трансформација у осигурању

VII ПРИВРЕДНИ СПОРОВИ

<i>Добросав Мишировић</i>	Одговорност арбитра
<i>Миодраг Трајковић</i>	Правни извори међународне трговачке арбитраже
<i>Јездимир Мишировић</i>	Преиспитивање одлуке спољнотрговинске арбитраже - Тужба за поништај одлуке -
<i>Мирјана Цукавац</i>	Пренос арбитражног уговора
<i>Антоније Симовић</i>	Арбитражна пракса и функције председништва арбитраже
<i>Маја Сијанивукковић</i>	Судска контрола надлежности арбитраже пре доношења коначне арбитражне одлуке
<i>Милена Пејровић</i>	Поништај арбитражног уговора и арбитражни спор
<i>Јелена Перовић</i>	Међународна трговинска арбитража и питање арбитрабилности

<i>Вера Марковић</i>	Поништај незаконитих одлука у пракси одлучивања органа предузећа - заштита поверилаца
<i>Бођоје Марјановић</i>	Побијање одлуке о промени облика и статусним променама предузећа
<i>Јелисаваџа Василић</i>	Побијање акта о оснивању предузећа и одговорност предузећа за обавезе оснивача
<i>Бранислава Калаџија-Варићак</i>	Заштита фирме
<i>Драгишица Слијејчевић</i>	Правна природа и застарелост потраживања накнаде инфлаторне штете
<i>Милан Миловић</i>	Извршење одлука донетих у поступку пред привредним судовима
<i>Милан Винчић</i>	Неоснован и ништав упис у судски регистар
<i>Иванка Лекић</i>	Заштита својинских права поверилаца када дужник падне под стечај
<i>Мирјана Пејковић-Тешић</i>	Спорови са међународним елементом пред привредним судом

VIII ФИНАНСИЈСКО ТРЖИШТЕ

<i>Yves Turquin</i>	L'harmonisation comptable : Nécessité et réalité en France, dans l'Union Européenne
<i>Миодраг Мићовић</i>	Централни депо за хартије од вредности
<i>Данијел Цвјетићанин</i>	Регистри права, акција и акционара и финансијско тржиште
<i>Небојша Јовановић</i>	Систем одобравања емисија у САД
<i>Бранко Љујић</i>	Правни аспекти електронске трговине хартијама од вредности
<i>Никола Аранђеловић</i>	Врсте тржишта хартија од вредности
<i>Бранислава Исаиловић</i>	Правно регулисање своп уговора на развијеним финансијским тржиштима и у нашој земљи

IX ПОРЕЗИ

<i>Зоран Исаиловић</i>	Резултати и потреба доградње реформисаног фискалног система у СР Југославији
<i>Гордана Илић-Појов</i>	Синтетичко опорезивање дохотка грађана – изазов за 1998. годину или проблем за 21. век –

X РАДНИ ОДНОСИ

<i>Maître Jean-Louis Turquin</i>	Les droits des employés dans le processus de privatisation en France
<i>Влајко Брајић</i>	Уговор о раду
<i>Зоран Ивошевић,</i> <i>Милан Ивошевић</i>	Пословодни и радноправни статус директора предузећа и његова радноправна овлашћења
<i>Предраг Јовановић</i>	Радни однос и овлашћења директора у радном законодавству
<i>Чедомир Боџићевић</i>	Држава у функцији заштите незапослених и функционисање тржишта рада
<i>Драгољуб Драшковић</i>	Овлашћења инспекције рада у поступку вршења надзора по законима о радним односима
<i>Параскева Михајловић</i>	Права незапослених лица на припрему за запошљавање
<i>Драгољуб Симоновић</i>	Реформе дисциплинских санкција у нашој легислативи

XI ПРИВРЕДА И УПРАВА

<i>Боса Ненадић</i>	Устав СРЈ, јединствено тржиште и привредно законодавство
<i>Милан Миљевић</i>	Локална самоуправа и примена прописа
<i>Драган Радиновић</i>	Утицај процеса приватизације на државну управу
<i>Бранко Кајић</i>	Улога државе у формирању и контроли цена
<i>Блажоје Голубовић</i>	Однос савезних органа управе према привредним субјектима у извршавању савезних закона
<i>Гордана Мајића</i>	Однос државе према субјектима којима су поверена јавна овлашћења - Уставна концепција и законодавна пракса -
<i>Инге Шуйуи Ђурић</i>	Удруживање у привредне коморе и однос државних органа према тим коморама
<i>Оливера Долић</i>	Правна природа односа између електропривреде и потрошача поводом испоруке електричне енергије

XII ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПРАВА

<i>Весна Бесаровић</i>	Кривотворене робе општа појава у светској трговини
<i>Слободан Марковић</i>	Обавеза плаћања ауторског хонорара - ауторско право и тржиште -
<i>Божин Влашковић</i>	Посредна повреда патента у Закону о патентима СР Југославије
<i>Слободан Појовић</i>	Сукоб простог и сложеног жига приказ случаја из праксе Савезног завода за интелектуалну својину
<i>Бојана Драговић</i>	Престанак жига због некоришћења

XIII ПОСЛОВНО ПРАВО ЕУ

<i>Радован Вукадиновић</i>	Правна средства и методи хармонизације компанијског права у Европској унији
<i>Душко Лојландић</i>	Правни режим увоза у Европску унију производа пореклом из СРЈ и из земаља са простора претходне Југославије у 1998. години
<i>Бојана Рилке</i>	Правило о контроли фузија (Правило Савета број 4064/89)
<i>Павле Тијанић</i>	Нелојална конкуренција и Закон о предузећима
<i>Дијана Марковић-Бајаловић</i>	Улога антимонополских норми у правном систему ЕЗ
<i>Гордана Илић</i>	Слобода оснивања предузећа у праву Европске уније
<i>Љиљана Стојковић</i>	Основна обележја антимонополског права Европске уније

XIV ПОСЛОВНИ ОДНОСИ С ИНОСТРАНСТВОМ

<i>Александар Ђирић</i>	Улога државе у спољнотрговинском промету
<i>Радмила Босанац</i>	Туристичке агенције и правни режим спољнотрговинског и девизног пословања
<i>Бојана Тодоровић</i>	Концепт законодавства СР Југославије о антидампингу

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 9-10/98

П О Р У К Е
СЕДМОГ КОНГРЕСА ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ
СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

Седми конгрес правника у привреди СР Југославије одржан је, већ по традицији, у Врњачкој Бањи, и то од 27. до 29. маја 1998. године. Организатор конгреса било је Удружење правника у привреди СР Југославије са часописом "Право и привреда".

Општа тема конгреса била је: **"Привредне реформе - прописи и пракса"**.

Конгрес је окупио око 1.000 учесника - правника из привреде и државне управе, судија, адвоката и научних радника, који су поднели 100 реферата и писмених саопштења. Тематске области кроз које се одвијао рад конгреса биле су: предузећа, приватизација, страна улагања, банке, осигуравајуће организације, привредни спорови, финансијско тржиште, порези, радни односи, привреда и управа, интелектуална права, пословно право Европске уније и пословни односи са иностранством.

Учесници конгреса из Кине, Француске и Велике Британије говорили су на конгресу о процесу приватизације државних предузећа у тим земљама.

Текстови који су презентирани конгресу објављени су у часопису "Право и привреда" број 5-8 за 1998. годину.

У оквиру рада конгреса организован је округли сто са темом: Закон о својинској трансформацији и усклађивање предузећа са Законом о предузећима.

Из припремљених текстова и усмених саопштења на конгресу, могу се издвојити следеће поруке конгреса.

1. Наша предузећа налазе се у фази организационе, управљачке и власничке трансформације. То је врло крупан и одговоран посао, који захтева максимално ангажовање правника у привреди. У вези с тим на конгресу је указано да још увек има предузећа која се тешко ослобађају остатака ранијег привредног система, који

је почивао на радничком самоуправљању, друштвеној својини и договорној економији.

Тржишна привреда, а такву желимо да развијемо у нашој земљи, захтева власнички организована предузећа.

Размотрено је питање да ли треба продужити рок за организовање предузећа и за усклађивање општих аката предузећа са одредбама Закона о предузећима и рок за почетак примене Закона о основама промене власништва друштвеног капитала. Уколико не буду продужени, ти рокови истичу 4. јула ове године.

На конгресу је истакнуто да је у том року немогуће обавити све потребне радње за примену ових закона у постојећим предузећима, осим ако се не жели да се том послу приђе чисто формалистички. Посебно у оним предузећима која уз управљачку трансформацију желе да обаве и својинску трансформацију, тај процес због законом утврђеног поступка и рокова мора да траје најмање годину дана. Указано је да у Србији постоји око 180.000 привредних субјеката, а да је до сада усаглашавање са новим Законом о предузећима извршило свега око 10.000, што се може објаснити околношћу да су у питању крупне, суштинске промене у нашој привреди, што не треба радити у журбано.

Учесници конгреса сматрају да би рок за почетак примене ових закона, што се тиче постојећих предузећа, требало продужити за годину дана, дакле до 4. јула 1999. године.

2. У вези са трансформацијом друштвеног капитала у предузећима, тамо где он постоји, на конгресу је подвучено да је приватизација основа за тржишну привреду, за нови привредни систем, за инвестиционо поверење. Такво поверење се не може успоставити у условима хибридног својинског режима.

Учесници конгреса се залажу за правичну приватизацију, уз гаранцију социјалне сигурности свих грађана.

Правни поредак треба да сузбија нерегуларну приватизацију, до које долази разним противправним трансферима из друштвене и државне имовине у приватну имовину, а која има за последицу неосновано богаћење неких на штету свих.

На конгресу је указано на нејасноће и неусклађености у прописима о својинској трансформацији, због којих долази до спорова пред судовима. Ти спорови, без обзира на исход, коче процес трансформације.

У почетној фази примене Закона о својинској трансформацији не треба мењати концептуална решења, већ евентуално извршити неопходна усаглашавања, прецизирања и појашњења одредби, као и дотеривања техничких решења за његову што ефикаснију примену.

Треба убрзати рад на доношењу осталих законских аката предвиђених Законом о својинској трансформацији, као што су Закон о акцијском фонду и Закон о централном депоу.

3. Правни режим директних страних инвестиција у нашу земљу мора се стално преиспитивати и оцењивати у смислу колико су законска решења у целини конзистентна, да ли норме противрече једна другој или чине складну целину. Уочене

недостатке треба отклањати, како не би биле доведене у питање основне вредности нашег система страних улагања, који је у основи либералан.

Процедуру за одобравање страних улагања треба прецизно уредити. Органи који учествују у поступку, њихове надлежности и природа интервенције (дакле да ли је у питању дозвола, одобрење или сагласност), као и поступак у случају негативне одлуке или ћутања администрације, морају бити потпуно јасно уређени. Стварањем тзв. професионалне јавности мора се спречити да органи који учествују у поступку прелазе оквиру своје надлежности или поступак компликује разним "интерним" ставовима и усменим тумачењем прописа. Из правног система треба отклонити могућност да у поступку о истом питању одлучује и управна и судска власт. При одлучивању о допуштености страних улагања, у начелу предност треба дати судовима.

Кроз коморски систем, разне облике иновације знања, стручну литературу и друге погодне начине треба афирмисати предности нашег режима страних улагања у односу на системе земаља са којима можемо да се поредимо. При том треба јасно разграничити оправдане примедбе и захтеве страних пословних партнера од оних домаћих интереса које регулативом и праксом треба штитити.

4. Учесници конгреса истакли су потребу интензивирања уговорног повезивања банака.

У извршном поступку потребно је побољшати положај поверилаца, а то значи и банака када се у правним односима појављују у улози повериоца.

Као инструмент безготовинског плаћања и ради смањења ризика ненаплате потраживања препоручено је шире коришћење акредитива.

5. У оквиру тематске области о осигурању истакнуто је да треба покренути поступак законског регулисања својинске трансформације оних организација за осигурање које су настале од бивших заједница за осигурање.

Ради отклањања нејасноћа и неусаглашености законских норми о страним улагањима у делатности осигурања, потребно је јасно ставити Закон о осигурању имовине и лица и Закон о страним улагањима у однос посебног закона према општем закону.

Доследно забрани оснивања сопствених осигуравајућих друштава страних лица у нашој земљи, требало би предвидети и проценат учешћа страног капитала у осигуравајућим друштвима која се оснивају код нас, јер симболичним учешћем домаћег партнера ова забрана губи сврху. Алтернатива је потпуно отварање домаћег тржишта осигурања за страна улагања, што би охрабрило прилив страног капитала.

Поред могућности улагања на корпоративној основи, требало би дозволити и могућност уговорног улагања страног капитала у наше осигуравајуће организације.

6. Привредни спорови и пракса њиховог решавања су предмет посебног и трајног интересовања привреде и правника у привреди. У рефератима који су поднети на конгресу обрађена су бројна и разноврсна конкретна и актуелна питања

везана за привредно судство и међународну трговинску арбитражу. Сви ти радови указују да су за решавање тих питања у пракси потребна висока правничка професионалност, коју учесници у привредним споровима, како унутрашњим тако и међународним, очекују и од привредних судова и арбитража, уз потпуну непристрасност.

7. У тематској области која се односила на финансијско тржиште указано је на низ практичних проблема и дилема у спровођењу прописа, као и на питања која нису уопште или нису адекватно регулисана.

На конгресу је подвучен значај који финансијско тржиште има као основни фактор тржишне економије. Потребно је што хитнијом доградњом законских прописа из ове области извршити хармонизацију домаћих прописа са нормативним актима Европске уније и осталог дела света.

Указано је на потребу да се полазећи од светских искустава изврши доградња наших прописа што се тиче финансијског тржишта. Учесници конгреса се залажу за оснивање и развој система депозитарних институција, специјализованих организација за клиринг и салдирање трансакција са хартијама од вредности, за централну клиринг или депо организацију, за специјализоване организације за пословање и трговање хартијама од вредности, за оснивање инвестиционих фондова и друштава за управљање тим фондовима.

Потребно је успоставити чврсто организоване и контролисане облике слободне ванберзанске трговине хартијама од вредности.

Све ширира пословна самосталност предузећа захтева да се више ангажујемо на усвајању и примени светских рачуноводствених и ревизорских правила и стандарда.

8. У оквиру тематске области "Радни односи" истакнуто је да слободном привређивању свим облицима својине на јединственом тржишту робе, услуга и капитала одговара систем радних односа који је заснован на тржишној логици.

Тај систем треба заокружити колективним уговорима на нивоу федерације.

Уставном начелу да се привредне и друге делатности обављају слободно и под једнаким условима није сагласна законска обавеза заснивања радног односа са најмање два радника, која важи само за предузећа и за угоститељске и трговинске радње у седиштима општина и градова.

Укидање двостепености при одлучивању о правима, обавезама и одговорностима запослених није у складу са уставним правом на жалбу.

Положај директора који је разрешен дужности (тј. постаје запослени у статусу технолошког вишка) не доприноси привлачности менаџмента, без чега нема успешног пословања у тржишним условима рада.

Ради ефикасности заштите запослених, треба јачати инспекцијски надзор у области радних односа, уз приближавање прописа о том надзору светским стандардима.

9. У погледу односа привреде и управе указано је да је основна претпоставка за функционисање тржишне привреде постојање правне државе, односно конзи-

стентног правног система заснованог на основним опредељењима Устава СР Југославије и одговарајућих државних институција (правосудних органа и органа државне управе). У том циљу неопходно је у што скоријем року окончати усаглашавање преосталих савезних закона са Уставом, а истовремено и усклађивање републичких прописа са савезним Уставом и савезним законодавством. Такође треба донети и савезне законе у областима које до сада нису биле у надлежности савезне државе, уз истовремено коришћење уставних могућности за јединствено уређивање одређених питања, кад се републике - чланице о томе договоре. То се посебно односи на она питања која су од значаја за функционисање јединственог југословенског тржишта (као што су питања која треба уредити грађанским законом, затим порески систем и др.).

Посебан значај у остваривању јединственог југословенског тржишта има ефикасно извршавање закона, других прописа и општих аката, што се, поред осталог, обезбеђује и законитим и одговорним радом органа државне управе кад решавају о остваривању права и интереса предузећа и других привредних субјеката. Стога је неопходно приступити реформи државне управе у целини, сагласно њеним функцијама у условима тржишне привреде, како она не би била једна од кочица у спровођењу привредних реформи.

10. У погледу интелектуалних права, на конгресу је подвучено да је доношењем савезног Закона о ауторском праву и сродним правима заокружен вишегодишњи процес успостављања савременог система заштите интелектуалне својине у Југославији. Тиме је дат значајан допринос:

- подстицању интелектуалног стваралаштва;
- хармонизацији нашег правног система са релевантном међународном регулативом;
- повећању инвестиционог поверења странаца.

У циљу сузбијања у Југославији (иначе светског феномена) тзв. пиратства на интелектуалној својини, неопходно је:

- одлучније и ефикасније примењивати постојеће прописе;
- значајније унапредити прописе о сузбијању нелојалне конкуренције;
- по потреби усавршавати прописе како би они стално били у складу са убрзаним технолошким напретком и друштвеним развојем.

11. У тематској области која се бавила неким питањима пословног права Европске уније, на конгресу је још једном указано на значај који то право има не само за државе - чланице Уније, него и за привредне субјекте из држава нечланица, као што је СР Југославија. Екстериторијални аспект примене и дејства права Европске уније посебно је карактеристичан за комунитарно право конкуренције.

У том циљу, кроз анализу правног режима увоза робе пореклом из Југославије у државе чланице Европске уније, затим правила о контроли фузија и других аспеката права конкуренције, посебно антимонополских прописа, као и прописа о оснивању предузећа, на конгресу је подвучена потреба хармонизације нашег права са правом Европске уније.

За нашу земљу пословање са земљама чланицама Европске уније има такав значај да је потребно стално пратити и изучавати процес хармонизације права тих земаља кроз правну регулативу Уније.

12. У области правне регулативе пословних односа са иностранством, на конгресу је указано на незаобилазну улогу државе, као субјекта који је надлежан и одговоран за успостављање општег амбијента и формално-правних оквира за обављање привредних послова наших предузећа са страним партнерима.

Истакнута је потреба наше привреде:

- за укључивање СР Југославије у све значајније међународне трговинске и финансијске организације;

- за успостављање и стално ширење билатералних и мултилатералних политичких и трговинских односа наше земље са другим државама, нарочито са онима са којима традиционално одржавамо добру привредну сарадњу;

- за спровођење појачане правне контроле у сферама спољнотрговинског пословања, у циљу спречавања изигравања закона и злоупотреба у обављању спољнотрговинске делатности;

- за организовање ефикасних сервиса у савезној и републичким коморама који би помагали привредним организацијама у обављању спољнотрговинских формалности, а који би били растерећени бирократизма у раду;

- за подстицање сарадње са страним инвеститорима, посебно по основу БОТ система;

- за доградњу правне регулативе која би омогућила већу слободу кретања новца у односима наше земље са светом;

- за јачање поверења иностраних партнера у наше банкарске гаранције.

ОСМИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Акционарство и приватизација"

Врњачка Бања 1999.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 5-8/99

САДРЖАЈ

I ОСНОВНА ТЕМА

Мирко Васиљевић

Акционарство и приватизација

II ПРЕДУЗЕЋА

Славко Царић

Држава и афирмација акционарства и акционарске својине код нас

Ивица Јанковић

Начело јавности рада акционарског друштва

Луција Сџировић-Јовановић

Предузетник (трговац - појединац) према Закону о предузећима

Драган Радоњић

Ванредна и специјална скупштина

Стеван Шоџоров

Учешће члана у расподели добити и сношењу губитка ортачког друштва

Зоран Арсић

Правна природа односа између акционарског друштва и члана Управног одбора

Дара Миленовић

Органи акционарског друштва и њихови међусобни односи

Илија Бабић

Закон о предузећима и статус малих предузећа

Небојша Јовановић

Посебни случајеви припајања акционарских друштава

Милан Павић

Подела предузећа

Мирослав Врховићек

Казнена одговорност предузећа - правних лица у свету

Зоран Миладиновић

Повећање основног капитала из средстава акционарског друштва

<i>Бојана Рилке</i>	Скупштина акционарског друштва и пословник о њеном раду
<i>Драѓана Кнежић - Појковић</i> <i>Драѓан Вујисић</i>	INTUITU PERSONAE у друштвима капитала Специфичности правног статуса директора у Закону о предузећима
<i>Данило Пашајић</i>	Одговорност органа предузећа за незаконите акте
<i>Сања Граић-Стејановић</i>	Правни аспекти управљања предузећем у поступку својинске трансформације
<i>Снежана Павловић</i> <i>Жанка Радић</i>	Улога синдиката у својинској трансформацији Сличности и разлике у правном положају чланова ортачког и командитног друштва
III ПРИВАТИЗАЦИЈА	
<i>Михаило Велимировић</i> <i>Вийомир Појковић,</i> <i>Марко Рајчевић</i>	Појам и правна природа ваучера Могућности улагања страног капитала у Републику Српску
<i>Рајко Миловић</i>	Повратак својини и предузетничкој економији у поступку реструктуирања и приватизације привреде у Црној Гори
<i>Бранко Љујић</i> <i>Јездимир Мијировић</i>	Корупција препрека приватизацији Право радника који раде и управљају мањинским друштвеним капиталом у мешовитом предузећу у поступку трансформације - приватизације
<i>Мирко Кулић</i>	Управно-рачунски спор у поступку својинске трансформације
<i>Милан Миловић</i>	Управно-рачунски спорови у поступку својинске трансформације у пракси вишег Привредног суда у Београду
<i>Мира Прокојијевић</i>	Процена вредности капитала предузећа у Србији
<i>Најашиа Делић</i>	Закључење штетног уговора - кривичноправни аспект
IV СТРАНА УЛАГАЊА	
<i>Љубиша Дабић</i>	Концесије у шумарству и водопривреди

Слободан Бараћ Приватизација - нужан услов за страна улагања
у југословенску привреду

V БАНКЕ

Блађоје Бабић Приватни клиринг
Дејан Симић Банке и процес својинске трансформације
Владимир Појковић Кодекс пословних правила банака

VI ПРИВРЕДНИ СПОРОВИ

Добросав Мишировић Улога и значај правилника о арбитражи
Миодраг Трајковић Међународни арбитражни спор у кинеском
праву

Гашио Кнежевић Значај седишта арбитраже за решавање арби-
тражног спора

Маја Сјанивукковић Примена Начела међународних трговинских
уговора (UNIDROIT) у поступку пред арбитра-
жом

Мирјана Цукавац Интервенција у арбитражном поступку
Вера Марковић Стицање удела у предузећу судском одлуком
Јелисавића Василић Својинска трансформација у поступку принуд-
ног поравнања

Милан Винчић Привремена мера
Горан Савић Поништај незаконитих одлука
Јелена Перовић Конституисање арбитражног већа
Мирјана Пејковић-Тешић Поништај арбитражног уговора и арбитражне
одлуке

VII ФИНАНСИЈСКО ТРЖИШТЕ

Сјоја Милошевић Запажања из праксе Савезне комисије за хар-
тије од вредности и финансијско тржиште

Никола Аранђеловић Закон о својинској трансформацији и ванбер-
занска трговина акцијама

Миодраг Мићовић Берзански промет акција издатих по основу
приватизације

Добросав Миловановић,
Пава Зечевић Регулатива на финансијском тржишту - нова
улога регулатора и берзи

Лейосава Келечевић, Инвестициони фондови у СРЈ - радна верзија
Закона о фондовима

VIII ПОРЕЗИ*Дејан Појовић,**Гордана Илић-Појов*

Порески аспекти развоја акционарства у Србији

Зоран Исаиловић

Порески систем Србије и инвестициона улагања

Момо Кијановић

Годишњи порез на доходак грађана

IX РАДНИ ОДНОСИ*Зоран Ивошевић*

Радни спор

Параскева Михајловић

Програм самозапошљавања и приватизација

Бранко Лубарда

Правни основ ангажовања директора предузећа у упоредном и југословенском праву

Драгољуб Драшковић

Положај запослених у поступку својинске трансформације у јавним предузећима

Драгољуб Симоновић

Осцилације новчане казне у нашем радном законодавству

X ПРИВРЕДА И УПРАВА*Боса Ненадић*

Основне карактеристике јавних предузећа које је основала Савезна република Југославија

Милан Миљевић

Маркетинг државне управе у процесу приватизације

Живко Кулић

Улога државе у колективном преговарању

XI ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПРАВА*Слободан Марковић*

Један поглед на интелектуалну својину у процесу приватизације

XII ПОСЛОВНО ПРАВО ЕУ - У САРАДЊИ СА УДРУЖЕЊЕМ ЗА ПРАВО ЕУ*Радован Вукадиновић*

О плану Европске уније за послератну обнову Југославије - узети или оставити

Душко Лојандић

Заштита од субвенционисаног увоза према правилима СТО и Европске уније и прописи СР Југославије

Дијана Марковић-Бајаловић

Јавни сектор привреде у праву конкуренције Европске уније

Гордана Илић

Државне субвенције јавним предузећима у Европској унији

XIII ПОСЛОВНИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Александар Тирић Административна ограничења у спољнотрговинском промету и нове мере Југославије у овој области

Радмила Босанац Акционарство и приватизација у оквиру постојећег девизно-правног режима

Бојана Тодоровић Заштита од дампиншког увоза у СР Југославији

**XIV СТРАНО ПОСЛОВНО ПРАВО - У САРАДЊИ СА УДРУЖЕЊЕМ
ЗА УПОРЕДНО ПРАВО ЕУ**

Часлав Пејовић Управљање акционарским друштвима у Јапану

Славица Јанојлић Les statuts des associations Françaises

XV САОПШТЕЊА ИЗ ПОСЛОВНЕ ПРАКСЕ

Радоје Николић Интерес запослених за акционарство и приватизацију

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 9-10/99

**ПОРУКЕ СА ОСМОГ КОНГРЕСА ПРАВНИКА
У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ**

Осми конгрес правника у привреди СР Југославије одржан је у организацији Удружења правника у привреди СР Југославије, у Врњачкој Бањи, од 27. до 29. септембра 1999. године.

Општа тема Конгреса “Акционарство и приватизација” анализирана је кроз 14 тематских области: предузећа, приватизација, страна улагања, банке, привредни спорови, финансијско тржиште, порези, радни односи, привреда и управа, интелектуална права, пословно право ЕУ, пословни односи са иностранством, страно пословно право и саопштења из пословне праксе. Наведене теме обрађене су у око 80 реферата и писмених саопштења, која су објављена у часопису “Право и привреда”, број 5-8 за 1999. годину.

Конгресу, првом после агресије НАТО на СР Југославију, присуствовало је око 1000 учесника: правника из привреде и државне управе, судија, адвоката и научних радника. Конгрес је усвојио следеће поруке:

1. Процес приватизације и акционарства представља универзално обележје светске привреде на измаку другог миленијума. Сви процеси су актуелни како за развијене, тако и за земље у развоју. Када су у питању привреде земаља у развоју, разлози за приватизацију су униформни: недостатак сопственог свежег капитала и изражена потреба за страним инвестицијама, настојање државе да се ослободи предузећа која послују са губитком и велики јавни сектор који је оптерећен и социјалним функцијама. Отуда је основни циљ приватизације да се повећа ефикасност привреде, првенствено стварањем конкурентних фирми, давање предности економским над политичким интересима у организовању и пословању предузећа, унапређивање аутономије управљања, смањење јавног дефицита, давање већег значаја финансијском тржишту, прилагођавање хармонизованој европској регулативи

која предвиђа монополизацију и конкуренцију између предузећа, као и учешће у прерасподели капитала на међународном финансијском тржишту.

Са тако постављеним циљевима приватизација нема алтернативу, једино се поставља питање динамике и обухватности и технике њеног спровођења. Домаћа правна регулатива и постојећа пракса нису у том погледу конзистентни. Постојећи институти у домаћем законодавству, као што су: принцип одржања основног капитала, забрана враћања улога, клаузула конкуренције, клаузула сукоба интереса, права мањинских акционара, правила о једночланом друштву, одговорност оснивача за штетно поступање приликом оснивања привредних друштава, заштита поверилаца код смањења капитала и фузије друштва, као и друга питања не спроводе се у пракси у потпуности и доследно. Отуда постоји потреба доградње многих правних установа у домену приватизације и акционарства. На могућа решења ових и других питања указано је у бројним рефератима. Учесници Конгреса сматрају да их је потребно што пре доградити, а онда доследно спроводити у пракси.

На Конгресу је поново истакнуто да приватизација представља основу за тржишну привреду и нови привредни систем који ће појачати инвестиционо поверење.

Учесници Конгреса се залажу за правичну приватизацију, а задатак правне регулативе је да онемогући нерегуларне начине приватизације. Нужни предуслов за то је постојање јасних и међусобно усклађених правних правила. У том смислу потребно је да држава учини више на афирмацији акционарства и акционарске својине и процеса приватизације. Ретроактивним ревалоризацијама и ретроактивном применом прописа држава је нанела више штете него користи.

2. На Конгресу је процес приватизације разматран и у контексту страних улагања. Констатовано је да процес приватизације треба да се одвија брже како би тако трансформисана и приватизована привреда постала атрактивнија за страна улагања. Држава и у овом процесу мора имати активну улогу у погледу доградње постојећих прописа и у погледу њихове доследне примене и смањења административних формалности. Посебна пажња је посвећена правном регулисању концесија у шумарству и водопривреди.

3. Правници у привреди констатују да су три основна недостатка досадашњих законских решења и праксе приватизације: пренаглашена позиција запослених у приватизацији, недовољна транспарентност процеса приватизације и недовољна заступљеност финансијских тржишта у приватизационим процесима.

4. Правници у привреди се залажу за даљу професионализацију и специјализацију привредних судова, како би се појачала правна сигурност свих привредних субјеката на тржишту и убрзало решавање привредних спорова, што је светска пракса свих тржишних земаља без изузетака.

5. Правници у привреди оцењују да је потребно донети на савезном нивоу нови Закон о финансијском тржишту (којим би требало повећати сигурност инвеститора у хартије у вредности), нови Закон о стечају (како би се унапредиле могућности за реорганизацију инсолвентних предузећа и повериоци промовисали у цен-

тралне субјекте овог поступка), нови Закон о инвестиционим фондовима (којим би се заокружио институционални оквир за приватизацију), нови Закон о привредним друштвима (који би преузео 90 одсто текста постојећег Закона о предузећима и који би друштвено и евентуално и јавно предузеће преселио у прелазне одредбе, чиме би се овај закон у потпуности хармонизовао са светским трендовима).

На републичком нивоу потребно је ревидирати Закон о својинској трансформацији. Потребно је донети и Закон о институцијама и мерама подстицајна оснивања и развоја малих и средњих предузећа.

6. У области својинске трансформације констатовано је да треба: одредити законски рок у коме се мора објавити први круг својинске трансформације, при чему би дужина тог рока зависила од величине предузећа; одредити законски рок у коме се може остварити право на стицање акција под повлашћеним условима; скратити рокове за упис акција у првом и куповину акција у другом кругу својинске трансформације; увести фискалне олакшице за предузећа која су спровела својинску трансформацију; увести пореска ослобођења или олакшице за поседовање и промет акција које се стичу бесплатно; скратити рокове у којима се не могу продавати акције које се добијају бесплатно; дефинисати положај земљорадничких задруга и могућност трансформације капитала којима задруге располажу; прописати да се против решења Министарства за економску и власничку трансформацију која се доносе вршењем надзора над спровођењем прописа из области својинске трансформације, над радом овлашћених процењивача, као и над пословима продаје акција који се обављају преко финансијске берзе, може водити управно-рачунски спор. У истом закону треба прописати да се управно-рачунски спор води сходном применом одредби Закона о управним споровима.

7. Порески систем и пореска политика као део привредног система и мере економске политике не могу аутономно и пресудно утицати на развој акционарства. Из тих разлога неопходно је, а у склопу промена привредног система, извршити редефинисање пореске политике у области акционарства, односно вратити се на изворне принципе концепције реформе фискалног система.

У том циљу неопходно је учинити следеће:

а) Увести синтетички (глобални порез на доходак физичких лица), као што је учињено у већини земаља у транзицији и у свим државама - чланицама ОЕЦД, чиме би се избегло сада у примени троструко опорезивање дивиденди.

б) У редефинисаном систему опорезивања доходака физичких лица, и на дивиденде би се применио општи синтетички порез на доходак.

в) Размере пореске интеграције треба повећати прописивањем олакшице за акционаре у облику права на одбитак од основице 40%-50% примљених дивиденди.

г) Капиталне добитке акционара подврћи синтетичком порезу на доходак.

д) Задржати право на умањење основице пореза на добит предузећа и пореза на приходе од самосталне делатности за износ инвестиција у акције и уделе, уз ограничење да олакшица не прелази 50% основице.

ђ) Укидањем пореза на промет берзанских услуга, с тим што то ослобађање треба задржати и када се уведе ПДВ, као и примена ниских стопа код преноса апсолутних права на хартијама од вредности са правом учешћа, подстицајно ће се деловати на улагања у друштва капитала, развој финансијских тржишта и својинске трансформације.

8. У области банкарста Конгрес констатује да је УБЈ усвајањем Кодекса пословних правила банака, направило крупан корак у успостављању реда на нашем кредитном тржишту. Усвојени су аутономни стандарди у уређивању пословне сарадње између самих банака и других финансијских организација, што је за осталу привреду од посебног значаја, стандарди за одређивање каматних стопа и висина накнаде за банкарске услуге. Тиме се формирају добри пословни обичаји као и у банкарству развијених држава.

У нашем банкарству право акционарство тек треба да буде засновано. Истина, Закон о банкама је прописао да се банке могу оснивати као акционарска друштва. Али, стицајем околности, најважнији акционари у нашим банкама су њихови највећи дужници. Акције банака још увек се не купују ради дивиденди, него зато што је то услов за добијање кредита.

У плаћањима у размени са земљама слабих валута СРЈ би требало да користи клиринг ко допунски облик плаћања.

9. У области финансијског тржишта констатована је потреба да се донесе нов закон о трговини хартија од вредности, јер постојећи не може да задовољи потребе. Новим законом би требало да се омогући већа пропустљивост тржишта хартија од вредности. Законом би требало обезбедити и већу правну сигурност и заштиту инвеститора, економичност пословања на финансијском тржишту и поштовање међународних стандарда.

Државним омогућавањем слободнијег пословања берзи, требало би да се створе услови да се берзе оспособе за масован промет акција из приватизације.

Судови би требало да имају активнију улогу у заштити инвеститора, нарочито у повраћају средстава купцима акција и неуспешним емисијама.

Није пожељна потпуна централизација трговине хартијама од вредности у земљи у берзама, принудним законским нормама, већ би требало могућити да и ванберзанско тржиште добије своју природну улогу.

Новим законом је потребно појачати овлашћења надзорних органа на финансијском тржишту и утврдити јасне границе њиховог поступања према учесницима, како се не би неоправдано ометала трговина ефектима.

10. Из области радних односа, на Конгресу је констатована потреба за реформом радног законодавства и решавање проблема високе незапослености. У том смислу је предложено: коришћење флексибилнијих форми уговорног запошљавања, као и адекватније регулисање специфичности радних односа код малих послодаваца: потпуније регулисање одређених питања посебног режима радних спорова; преиспитивање анахроног концепта директора-запосленог и прихватање упоредноправних решења у погледу правног основа ангажовања директора при-

вредног друштва: преиспитивање области дисциплинске одговорности; законска институционализација мирног решавања колективних радних спорова, трипартизма и подстицање колективног преговарања; целовито законско регулисање облика партиципације запослених у управљању у приватном и јавном сектору.

У циљу снижења незапослености, решавања проблема вишкова запослених и ублажавања последица агресије, предлаже се, поред стварно потребног макроекономског амбијента, јачање улоге трипартитних институција на тржишту рада, а посебно Завода за тржиште рада, како би се кроз подршку инвестиционим програмима, програмима професионалног образовања, запошљавања младих, инвалидних лица и других, ублажиле економске и социјалне последице незапослености. Овоме би требало да допринесе и економско-социјални програм запошљавања и обнове ратом оштећених предузећа.

С обзиром да је закључивање Општег колективног уговора на нивоу СРЈ у интересу свих, неопходне су додатне иницијативе и активности на убрзању поступка његовог закључивања, како би се обезбедио минимум аутономне регулативе радних односа, који би се примењивао на подручју целе Југославије.

11. У оквиру секције “Привредни спорови” разматрана су актуелна питања и проблеми међународне трговинске арбитраже и привредног судства. У домену арбитраже обрађена су питања улоге и значаја арбитражних правилника, значај седишта арбитража, примена Римских начела међународних трговинских уговора, привремене мере, интервенција у арбитражном поступку, арбитража у Кини и друга питања. У домену привредног судства указано је на судску праксу и отворена питања и проблеме у погледу привремених мера, поништаја незаконитих одлука органа привредних друштава, стицања удела у предузећу судском одлуком, као и друга питања. Констатовано је да је у решавању привредних спорова потребно да постоји потпуна правна извесност и да све дилеме треба благовремено отклањати како би се задовољио један од основних захтева привреде да у решавању привредних спорова нема отворених питања, дилема и неизвесности. На будућим конгресима потребно је више износити она питања и проблеме чије адекватно решавање и регулисање користи привреди и привредницима у њиховим захтевима за квалитетним и поузданим правом.

12. Правни положај и пословање привредних субјеката који обављају делатност од јавног интереса представља област која у СРЈ није на целовити и конзистентни начин уређена, упркос чињеници да јавни сектор доминира у нашем привредном систему. Зато је неопходна значајна законодавна активност и то пре свега савезне државе, на јединственом уређивању правног режима предузећа и других субјеката који обављају делатност од јавног интереса. Приликом утврђивања тог правног режима потребно је имати у виду решења која познају правни систем модерно тржишно уређених земаља.

13. У радовима посвећеним пословном праву ЕУ централно место је посвећено улози и утицају савремене државе на положај јавних предузећа у државама чланицама ЕУ, и врстама и начинима додељивања и одобравања субвенција и мерама

заштите од субвенционисаног увоза. Констатовано је да заштиту од субвенционисаног увоза треба заснивати на правилима СТО и да у том смислу треба усагласити постојеће домаће спољнотрговинске прописе. Кад је реч о јавним предузећима у ЕУ констатовано је да се и на њих примењују правила конкуренције и да би та искуства требало примењивати и на домаћа предузећа.

У погледу добијања финансијских средстава за обнову агресијом разрушених привредних и других субјеката, констатовано је да по основу Пакта о стабилности за југоисточну Европу, осим неравномерно распоређене хуманитарне помоћи, за сада није реално очекивати другу финансијску помоћ. Пакт ЕУ, међутим, поставља оквире за вођење преговора о евентуалном придруживању СРЈ Европској унији.

14. У правном регулисању спољнотрговинских односа констатовано је да су последњим изменама прописа, посебно Закона о спољнотрговинском пословању смањена административна ограничења. Требало би очекивати да се то позитивно одрази и на положај домаћих спољнотрговинских предузећа и њихову конкурентност на међународном тржишту. С друге стране, промене би требало схватити и као прилагођавање домаћег законодавства правилима СТО, и повећање шанси за пуноправно укључивање у СТО.

ДЕВЕТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

"Предузећа и хартије од вредности"

Врњачка Бања 1999.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, бр. 5-8/2000

САДРЖАЈ

ОСНОВНА ТЕМА

Мирко Васиљевић

ПРЕДУЗЕЋА

Милош Јанковић

Ивица Јанковић

Славко Царић

Драган Радоњић

Стеван Шоџоров

Зоран Арсић

Мирослав Врховић,

Владимир Козар

Часлав Пејовић

Дара Миленовић

Јездимир Мишировић

Бранко Љујић

Предузећа и хартије од вредности

Реформа тржишта хартија од вредности -
циљеви и принципи регулације

Карактеристике акција које се користе у пос-
тупку својинске трансформације друштвеног
капитала у предузећима

Функције хартија од вредности у савременој
тржишној привреди

Правне форме заступања акционара на скупш-
тини

Капитални удео члана ортачког друштва

Право акционара на приоритетни упис акција
нове емисије

Одговорност зависног предузећа за обавезе
матичног предузећа

Права мањинских акционара према јапанском
праву

Сукцесивно оснивање акционарског друштва

Искључење акционара

Закон о предузећима и рачуноводствена ДС
регулатива у Југославији

<i>Илија Бабић</i>	Мала предузећа и издавање хартија од вредности
<i>Драган Вујисић</i>	Хартије од вредности и надлежност органа предузећа према ЗОП
<i>Милан Павић</i>	Повлачење акција
<i>Драгана Кнежић-Појковић</i>	Институционалне форме за подршку оснивања малих предузећа
<i>Љубиша Дабић</i>	Појам и правне карактеристике малих предузећа
<i>Мирослав Прица</i>	Предузећа - интерни и спољни акционари
<i>Радивоје Пејриковић</i>	Правни режим преузимања друштава у Европи
<i>Дејан Симић</i>	Залагање акција
<i>Соња Бунчић</i>	Право на дивиденду код приоритетних акција
<i>Славица Јанојлић</i>	Le fonctionnement des Associations françaises
ПРИВАТИЗАЦИЈА	
<i>Миодраг Мићовић</i>	Тржиште акција и право прече куповине акција
<i>Мирољуб Хаџић</i>	Стара девизна штедња и куповина акција
<i>Снежана Павловић</i>	Својинска трансформација и нека практична питања
<i>Радомир Милошевић</i>	Конверзија дуга у акције (са попустом) - пример из праксе -
САОПШТЕЊА ИЗ ПОСЛОВНЕ ПРАКСЕ	
<i>Љиљана Симојковић</i>	Статусне групације предузећа на капитал учешћу у југословенској пракси
УСКЛАЂИВАЊЕ СА ЗАКОНОМ О ПРЕДУЗЕЋИМА	
- У СУСРЕТ КРАЈЊЕГ РОКА	
<i>Радомир Бусарац</i>	Усклађивање са Законом о предузећима и својинска трансформација
РАДНИ ОДНОСИ	
<i>Влајко Брајић</i>	Специфичности радних односа код малих предузећа (послодаваца) у упоредном и нашем праву
<i>Томислав Бановић</i>	Заштита представника синдиката
<i>Жељко Мирјанић</i>	Учешће запослених у управљању у јавном предузећу у Републици Српској
<i>Драгољуб Драшковић</i>	Радни однос као статусни однос

<i>Бранко Лубарда</i>	Радноправни положај запослених у случају инсолвентности послодавца
<i>Предраг Јовановић</i>	Информисање, консултовање и партиципација запослених
<i>Драгољуб Симоновић</i>	Дисциплинска овлашћења и одговорност директора

ФИНАНСИЈСКО ТРЖИШТЕ

<i>Вук Огњановић</i>	Неки релевантни аспекти улоге државе у јачању позиције предузећа на тржишту хартија од вредности
<i>Радиша Радовановић</i>	Измене Закона о ревизији
<i>Зоран Јеремић</i>	Берза у новом регулативном окружењу
<i>Никола Аранђеловић,</i> <i>Дарко Блажић</i>	Закон о својинској трансформацији и тржиште акција
<i>Мирослав Вишњез</i>	Имобилизоване и беспасирне хартије од вредности
<i>Милан Миљевић</i>	Пословна етика и финансијско тржиште
<i>Небојша Јовановић</i>	Обавезност јавне понуде за продају вредносних папира у међународном, упоредном и домаћем праву
<i>Зоран Миладиновић</i>	Нелојална конкуренција код трговине хартијама од вредности
<i>Милан Винчић</i>	Промет акција
<i>Димитрије Кривокапић</i>	Берзе и берзански уговори
<i>Борисав Чолић</i>	Издавање акција и располагање акцијама од стране акционарских друштава
<i>Сања Грајић-Стејановић</i>	Забрана злоупотребе поверљивих информација - "Insider dealing"
<i>Миодраг Јекнић</i>	Правилник о трговању харијама од вредности
<i>Добросав Миловановић</i>	Регулација брокерскодилерских кућа

ПОРЕЗИ

<i>Дејан Појовић,</i> <i>Гордана Илић-Појов</i>	Пореска политика и акције: деценија лутања
<i>Зоран Исаиловић</i>	Опорезивање добити предузећа у Србији

<i>Бранкица Гаџић</i>	Порески третман финансијских деривата, фјучерса, опција и свопова
<i>Момо Кијановић</i>	Порески подстицаји и олакшице у Закону о порезу на добит предузећа

СТРАНА УЛАГАЊА

<i>Марко Рајчевић,</i> <i>Рајко Кузмановић</i>	Правни режим иноулагања у Републици Српској
<i>Мирослав Пауновић</i>	О гаранцији стабилности правног режима за стране улагаче
<i>Владимир Чоловић</i>	Страна улагања у Југославији и стечај
<i>Таијана Јевремовић</i>	Страна улагања и правни режим хартија од вредности

ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПРАВА

<i>Слободан Марковић</i>	Интернет адресе у светлу жиговог права и права сузбијања нелојалне конкуренције
<i>Алајдин Алишани</i> <i>Владимир Козар</i>	Уговор о извођењу ауторског дела Врсте штете због повреде права на жиг и нелојалне конкуренције
<i>Видоје Сијасић</i>	Одговорност кључних лица за кретање информација на Интернету
<i>Брајицислав Новаковић</i>	Накнада нематеријалне штете за недозвољено економско искоришћавање патента
<i>Марко Милојевић</i>	Интелектуална својина у Европским споразумима

БАНКЕ

<i>Владимир Појковић</i>	Фузије банака и заштита права акционара
--------------------------	---

ОСИГУРАВАЈУЋЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

<i>Предраг Шулејић</i> <i>Боса Ненадић</i>	Страна улагања у осигурању имовине и лица Нова овлашћења државних органа према осигуравајућим организацијама
<i>Бојан Милосављевић</i>	Систем оснивања осигуравајућих организација

ПОСЛОВНО ПРАВО ЕУ

<i>Радован Вукадиновић</i>	Друга револуција у комунитарном праву конкуренције-ново регулисање вертикалних споразума
----------------------------	--

<i>Душко Лојандић</i>	Положај предузећа са државним монополом и јавних предузећа у праву ЕУ
<i>Дијана Марковић- Бајаловић</i>	Joint venture у праву конкуренције ЕУ
<i>Бојана Рилке</i>	Споразуми о истраживању и развоју и ЕУ
<i>Бојана Тодоровић</i>	Регионални приступ ЕУ према земљама Југоисточне Европе и положај СРЈ
<i>Небојша Кошутић</i>	Утицај европског компанијског права на компанијско право СРЈ
<i>Јелена Газивода</i>	Појам и значај уговора о ексклузивној дистрибуцији у праву конкуренције ЕУ
<i>Ивана Родић</i>	Право конкуренције ЕУ и уговор о франшизингу

ПОСЛОВНИ ОДНОСИ С ИНОСТРАНСТВОМ

<i>Александар Ђурић</i>	Предузећа као субјекти трансфера капитала и обављање привредних делатности у иностранству
<i>Радмила Босанац</i>	Слободно тржиште и девизноправна ограничења

ПРИВРЕДНИ СПОРОВИ - СУДСКИ И АРБИТРАЖНИ

<i>Добросав Мишировић</i>	Међународни арбитражни спор
<i>Миодраг Трајковић</i>	Ефекти арбитражне одлуке
<i>Михаило Велимировић</i>	Трајна заштита кредита
<i>Вийомир Појовић</i>	Неки правни аспекти арбитражне одлуке за област „Брчко“
<i>Маја Сјанивукковић</i>	Поље примене Конвенције УН о уговорима о међународној продаји робе у досадашњој судској и арбитражној пракси
<i>Гашио Кнежевић</i>	Однос арбитра и странака
<i>Душица Палачковић</i>	Доказивање у арбитражном поступку
<i>Владимир Сјојиљковић</i>	Тумачење уговора у међународној трговини
<i>Милан Миловић</i>	Признање и извршење страних судских и арбитражних одлука
<i>Мирјана Цукавац</i>	Способност странке да закључи арбитражни уговор

<i>Јелена Перовић</i>	Прве примене Бечке конвенције о решавању спорова пред међународним трговинским арбитражама
<i>Милена Арџина</i>	Усклађивање друштвених предузећа и њихових друштава са Законом о предузећима
<i>Бранислава Калајић-Варичак</i>	Акторска кауција
<i>Магда Вујачић</i>	Престанак предузећа по Закону о принудном поравнању, стечају и ликвидацији и према ЗОП
<i>Горан Савић</i>	Упис у судски регистар

ПРАВО И ПРИВРЕДА, Број 9-10/2000

ПОРУКЕ IX КОНГРЕСА ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ

IX КОНГРЕС ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СРЈ одржан је у Врњачкој Бањи од 24. до 26. маја 2000. године. Тема Конгреса је била ПРЕДУЗЕЋА И ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ. На Конгресу је узело учешће око 1000 правника из привреде, финансијских организација, управе и судова. Поднето је око 100 реферата из свих области привреде: предузећа, приватизације, саопштења из пословне праксе, радни односи, финансијско тржиште, порези, страна улагања, интелектуална својина, банке, осигуравајуће организације, пословно право ЕУ, пословни односи са иностранством, привредни спорови - судски и арбитражни.

На Конгресу су узели учешће професори са Правног факултета у Бања Луци, Правног факултета Кјото универзитета из Јапана и Националне академије унутрашњих послова Украјине.

Правници у привреди СРЈ су уверења да процеси својинске трансформације код нас теку изузетно споро, што само погодује нерегуларним формама приватизације, иако уважавају чињеницу да је у приватизацији најважнији успех, а не брзина. Друштвена својина у условима постојања конкурентне приватне својине у основи нема уграђених природних одбрамбених механизма и подлеже нерегуларној приватизацији.

Правници у привреди СРЈ отуда сматрају да је потребно орочити и учинити обавезном својинску трансформацију малих и средњих предузећа, како би се креирало довољно хартија од вредности и подстакло њихово примарно тржиште, што је и основни циљ приватизационих процеса. Истовремено, мишљења су да се својинска трансформација великих предузећа не може извршити без додатног капитала и стратешких инвеститора за чије налажење у овом тренутку не постоје реалне претпоставке, те да се њихова приватизација не може орочити, и да је нужно да се њихово управљање подвргне већој друштвеној контроли и одговорности.

Правници у привреди СРЈ сматрају да је неопходно изменити републичке прописе о својинској трансформацији у смислу релативизирања ограничења у промету акција, како би се подстакло тржиште хартија од вредности. Истовремено,

мишљења су и да се проблем тзв. старе девизне штедње може решити у доброј мери њеном секјуритизацијом и развојем тржишта обвезница насталих на тој основи.

Да би се заокружила институционална инфраструктура за тржиште хартија од вредности, као и да би се попуниле бројне правне празнине на пољу обезбеђења транспарентног, ефикасног и поштеног тржишта хартија од вредности нужно је донети што пре нове прописе о тржишту хартија од вредности и инвестиционим фондовима.

Правници у привреди СРЈ сматрају да без институционалне, функционалне и финансијске самосталности свих институција на тржишту хартија од вредности, на челу са Комисијом за хартије од вредности нема сигурности инвеститора за улагања у хартије од вредности, што је камен темељац регулативе хартија од вредности.

I

У секцији **организовања предузећа и својинска трансформација** констатовано је да процес својинске трансформације остаје и даље главно питање у вези са организовањем и успостављањем предузећа на власничкој основи. Организовање предузећа према ЗОП и усаглашавање општих аката је, због орочености тог посла, несумњиво интензивирањем, мада је изнето и упозорење да многа предузећа, нарочито већа, још увек нису обавила све послове ради усаглашавања и да не мали број од њих неће стићи због тога да пре истека рока поднесе пријаву ради уписа у судски регистар.

Ово се посебно односи на она предузећа која још увек нису ни започела процену капитала.

На Конгресу је посебно указано на потребу доградње прописа о својинској трансформацији, како би се тај процес поспешило, али и на доградњу других прописа који се односе на пословање предузећа, а све у циљу омогућавања предузећима да послују као самостални привредни субјекти у тржишним условима привређивања.

Посебно је указано да би, у циљу успостављања тржишних услова привређивања, требало убрзати процес успостављања многих правних установа, нарочито оних које су законом предвиђене а још увек нису заживеле а посебно кад је реч о приватизацији и евидентирању и продаји акција, што је неопходно управо ради омогућавања несметаног процеса приватизације.

Указано је да у процесу организовања предузећа из својинске трансформације настају и појаве које нису сагласне правном систему и уопште положају акционарских друштва, као и основним правилима о приватизацији друштвеног и државног капитала. У том смислу, очекује се да држава делује у правцу доследније примене битних начела о приватизацији, али и да учини све да се омогући неометано повезивање предузећа, како у процесу приватизације између домаћих правних лица, тако и уз учешће страних партнера.

Такође, истакнуто је у више наврата да је неопходно у што краћим роковима доградити прописе о спољнотрговинском пословању и улагању страног капитала, како би се у овим прописима отклониле баријере за неометано повезивање наших предузећа са иностраним партнерима.

Правници у привреди, такође, очекују и доношење нових прописа као што су Закон о инвестиционим фондовима, Закон о финансијском тржишту, доградњу прописа о својинској трансформацији, као и доношење других прописа, како би новом регулативом, на одговарајући начин, биле уређене поједине области за које је евидентно да их на новим основама треба уредити.

На секцији о приватизацији констатовано је да је:

1. Процесе својинске трансформације неопходно убрзати у циљу повећања ефикасности пословања предузећа и привреде у целини, као и развоја финансијског тржишта.

2. Неопходно је заокруживање законске регулативе процеса својинске трансформације, пре свега доношењем Закона о трговању хартијама од вредности и Закона о инвестиционим фондовима.

3. Неопходно је усклађивање Закона о основама промене власништва друштвеног капитала и Закона о својинској трансформацији у смислу орочавања коришћења привилегованих права грађана, скраћивањем рокова стицања акција по основу уписа и сужавање ограничења која се тичу права прече куповине.

4. Заокруживање институционалне инфраструктуре процеса захтева формирање Акцијског фонда Републике, Централног депоа хартија од вредности и инвестиционих фондова.

5. Треба обезбедити поштовање рока (30. јун) за извршење обавеза из Закона о предузећима и Закона о основама промене власништва друштвеног капитала. У том циљу неопходно је обезбедити помоћ предузећима од стране судова, овлашћених процењивача и надлежних институција.

II

У оквиру тематске области о **банкама** размотрено је питање фузије банака и заштите акционара које је веома актуелно у праву у овом тренутку када је фузија већине банака једини начин да испуне цензус акционарског капитала као законски услов и тако наставе са радом.

Указано је, између осталог, на негативне последице које по акционаре има неусклађеност правних режима Закона о банкама и Закона о предузећима, и то по оне акционаре који немају уопште или немају битан утицај у одлучивању о фузији.

Посебна пажња је посвећена јединственим акцијама у банци која је резултат спајања, односно припајања, као изразу места и улоге акционара у тој банци и као извору њихових акционарских права. Нарочито је притом указано на неопходност реалног приказивања акционарских капитала банака које улазе у фузију.

Значајна пажња посвећена је и условима и начину издвајања дела банке који се као ранија банка припојио, уколико се за издвајање исказе интерес. Указано је на неопходност прецизног уговорног регулисања ових питања већ код саме фузије.

Из области секције **Финансијска тржишта** констатован је значај улоге ефикасног тржишта капитала за успешност процеса својинске трансформације и развоја акционарства уопште. Учесници IX Конгреса правника у привреди поздрављају и подржавају доношење нове законске регулативе из области тржишта хартија од вредности и инвестиционих фондова, на принципима и међународним стандардима Међународне организације комисија за хартије од вредности (IOSCO), као и директивама ЕУ.

Правници у привреди указују на неопходност доградње законске регулативе Републике Србије из области својинске трансформације у смислу обавезности орочавања процеса приватизације, као и отклањање законских сметњи које доводе у питање спровођење одредби о секундарној берзанској трговини акцијама из својинске трансформације (законско право прече куповине). При томе се истиче да већ и сама законска обавеза секундарног трговања овим акцијама на берзи обезбеђује остваривање под једнаким условима статутарних права прече куповине постојећих акционара, јер се подразумева да се правилима берзе одређују услови трговања, а пре свега јавно објављивање података о укупној понуди и тражњи, преовлађујућој понуђеној цени, као и о закљученој цени, при чему се обезбеђују и принципи јавне и фер трговине, заштити права и интереса инвеститора, али и продавања акција.

Правници у привреди указују да би убрзању и омасовљењу процеса приватизације могле да допринесу и мере чији би циљ био јачање мотивисаности грађана за куповину акција са попустом у другом кругу, а које би се састојале у сачињавању и спровођењу програма за коришћење обвезница по основу старе девизне штедње, скраћивању рокова за располагање акцијама из другог круга својинске трансформације и орочавање коришћења повластица на стицање бесплатних акција и куповину акција са попустом, уз регулисање на одговарајући начин и већ стечених права по овим основима у фирмама које су већ започеле или завршиле процес својинске трансформације. Такође, указује се и на значај хитног оснивања и деловања Акцијског фонда, који би требало да буде значајан учесник на тржишту капитала.

Развој тржишта капитала је неопходна карика у процесу својинске трансформације, чији је основни циљ повећање ефикасности привреде и стварање могућности за прилив свежег иностраног капитала, што уз јачање акционарства, представља универзално обележје светске економије.

Општа је оцена да је у извршеним изменама Закона о осигурању имовине и лица из августа 1999. видна интенција законодавца да се прошире облици контроле државе над оснивањем, радом и пословањем организација за осигурање. Међутим, чини се да је законодавац увелико остао дужан прецизној законодавној разради поступака контроле рада осигуравајућих организација и уређености нових ме-

ханизма. То ће у пракси сигурно изазвати бројне недоумице и дилеме. Отуда неки новоуведени облици контроле, односно поједина овлашћења савезног министарства за финансије се морају још једном преиспитати и са становишта њиховог циља и функције, јер могу изазвати нежељене ефекте, односно ефекте супротне оним који су се желели постићи њиховим увиђењем. Другим речима, ова решења могу се негативно одразити на квалитет осигурања и на оснивање и пословање осигуравајућих организација.

У секцији о **пореском систему** неопходно је водити политику која ће поспешити развој тржишта акција. Да би се наведени циљ остварио неопходно је умањити опорезиву добит предузећа за инвестиције у акције и у уделе. Поред тога, потребно је укинути порез на берзанске услуге.

Привилеговани порески третман који имају дугорочни капитални добици остварени код правних лица, нужно је проширити и на дугорочне капиталне добитке које остварују физичка лица.

У циљу остваривања начела плаћања пореза према економској снази, основна пореза на добит предузећа за све привредне субјекте треба да буде опорезива добит. Међутим, уважавајући значај позитивне особине малих предузећа за наш привредни живот, за све субјекте треба применити нижу стопу опорезивања у односу на стандардну.

У секцији за интелектуална права констатовано је да у постиндустријском друштву ефикасна правна заштита интелектуалне својине има велики значај с обзиром на своје трговинске аспекте. У том смислу, неопходно је да се у СРЈ задржи курс хармонизације прописа са прописима ЕУ и другим релевантним регионалним и светским конвенцијама у области права интелектуалне својине. Уз то потребно је да се озбиљније приђе ширем и квалитетнијем образовању правника у привреди и правосуђу за послове у вези са заштитом интелектуалне својине.

III

У области **радних односа** је као и раније кроз теме овог Саветовања потврђен значај унапређења радноправних прописа, а посебно колективних уговора. Важно је истаћи да је указано на значај флексибилности у области радних односа, као у случају малих предузећа, односно малих предузетника. Законска и друга регулатива у тој области мора да следи не само савремене потребе већ и стандарде МОР-а и основна права и обавезе садржане у нашим законима.

Захтеви синдиката у погледу заштите синдикалних, односно радничких представника су били предмет посебне пажње. Но, питање колективних права радника, па и поменутих је било шире разматрано, са указивањем на потребу да се допуне наши закони и колективни уговори, са одговарајућим коришћењем инструментата МОР-а. Потребно је допунити прописе у погледу савета запослених и наћи одговарајућа решења за институционализацију информисања запослених и партиципацију. Изгледа да је још увек доминантна идеја из времена самоуправљања да

нам нису потребни партиципација и информисање запослених, као да имамо самоуправљање. Самоуправљање немамо, али информисање и партиципација запослених захтевају конкретизацију постојећих законских одредби. Одговарајућа решења се могу тражити употребом међународних и упоредноправних стандарда.

У погледу заштите запослених у случају инсолвентности послодаваца постоји потреба кориговања класичног концепта заштите поверилаца, тако што ће се изменом прописа обезбедити уравнотежење интереса запослених и послодаваца. У случају инсолвентности потребно је да се у одговарајућој мери обезбеди очување запослења и да се врши отпуштање у мери у којој је то неопходно. Потребно је успоставити и правила о привилегованим потраживањима из радног односа. Предложено би се могло постићи ратификацијом Конвенције МОР-а број 172, или одговарајућим коришћењем правила садржаних у поменутој Конвенцији.

Поводом неких отворених и спорних питања око дисциплинских овлашћења и одговорности директора, поново се поставило питање потребе промене прописа у погледу положаја директора, ради разрешења двојности његовог предузетничког и радноправног статуса. Непотпуност поменутих и других законских одредби у области радних односа не треба третирати као мале недостатке који ће се решити, већ се морају допунама кроз колективне уговоре разрешити на одговарајући начин.

IV

У секцији посвећеној **пословном праву ЕУ** анализирани су различити аспекти примене комунитарног права конкуренције. Посебно је обрађена примена новог Правила о вертикалним споразумима, као и питања положаја предузећа са државним монополем и примена клаузула о конкуренцији у уговорима о истраживању и развоју, заједничким пословним подухватима, искључивој дистрибуцији и франшизингу. Наведена питања су анализирана како у светлу примене комунитарних прописа на унутрашњем тржишту ЕУ, тако и у поређењу са решењима домаћег Антимонополског закона.

Констатовано је да је у предстојећим изменама и допунама Антимонополског закона неопходно узети у обзир искуства која у том погледу постоје у комунитарном праву конкуренције, а посебно ојачати положај антимонополске Комисије.

У секцији **пословни односи са иностранством** констатовано је да је потребно:

1. озаконити право физичких лица за оснивање предузећа у иностранству;
2. размотрити могућност стварања услова за оснивање of shore компанија и разних облика холдинга који омогућавају пословање у иностранству без одливања капитала;
3. регулисати питање промета хартија од вредности а нарочито акција преко државне границе;

4. регулисати питања везана за хартије од вредности као средства обезбеђења плаћања и средства плаћања у спољнотрговинском пословању у циљу слободнијег кретања капитала;

5. регулисати улагања из иностранства у домаћа предузећа у хартијама од вредности користећи савремена решења из упоредног права.

6. смањити ограничења везана за девизно и спољнотрговинско пословање и усагласити ЗДП и ЗОСП са прописима о акционарству и приватизацији.

У области **привредних спорова** констатовано је да у случају статусних промена предузећа одговорност предузећа остаје непромењена јер свако предузеће настало статусном променом носи са собом терет обавеза насталих пре статусне промене. У случају статусне промене предузећа, то не доводи ни до какве промене у поступку извршења, јер ако након добијене извршне исправе дође до статусне промене извршење се може спровести на основу те исправе према предузећима која су настала статусном променом.

Приликом усклађивања са законом друштва са ограниченом одговорношћу и другог облика организовања уколико је оснивач друштвено предузеће не треба уплаћивати новчани удео, а уколико је већ уплаћен први део новчаног удела преостали део не треба уплаћивати.

Поступак уписа у судски регистар треба савремено уредити и у новом Закону о поступку уписа у судски регистар и регулисати нека значајна питања из ЗОП.

Праксу привредних судова, којом се фактички у регистарском поступку одлучује ко је директор предузећа, требало би променити.

У области арбитражних спорова посебну тежину има став да треба и код нас донети посебан Закон о арбитражи, као што су то учиниле и друге релевантне земље на овом пољу.

ДЕСЕТИ СУСРЕТ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

**„Хармонизација привредних прописа“
(са земљама бивше СФРЈ, југоисточне
и централне Европе и чланицама ЕУ)**

Врњачка Бања 2001.

ПРАВО И ПРИВРЕДА, бр. 5-8/2001

САДРЖАЈ

I ОСНОВНА ТЕМА

Мирко Васиљевић

Хармонизација југословенских привредних прописа (са прописима земаља Балкана, југоисточне и централне Европе и чланицама ЕУ)

II ПРЕДУЗЕЋА

Шиме Ивањко

Актуелни тренутак у привредним прописима Словеније

Радован Вукадиновић

Хармонизације домаћег права са правном регулативом Европске уније - нужност или потреба

Михаило Велимировић

Реформа нашег стечајног законодавства

Ивица Јанковец

Статусне промене предузећа према праву Европске Уније

Славко Царић

Неопходност израде новог привредног законодавства и терминолошки проблем

Марко Рајчевић

Актуелни тренутак у привредним прописима Републике Српске

Милан Миљевић,

Рајко Кузмановић

Реинжењеринг јавне управе - основа суштинских трансформација

Стеван Шоџоров

Право на подизање новца члана ортачког друштва

Зоран Арсић

Посебна права, награде и накнаде

<i>Дара Миленовић</i>	Хармонизација (усклађивање) привредног права СР Југославије са правом Европске уније
<i>Драган Косић</i>	Могући правци трансформације јавних предузећа
<i>Илија Бабић</i> <i>Радомир Бусарац</i>	Директор као законски заступник предузећа Улагање средстава и промена облика друштвеног предузећа
<i>Драгана Кнежић-Појковић</i>	Опозив AD NUTUM чланова управе привредних друштава
<i>Љубиша Дабић</i>	Мала и средња предузећа у земљама централне и источне Европе
<i>Драган Вујисић</i> <i>Милан Павић</i>	Клазула конфликтности интереса Право на информисање у трговачким друштвима
<i>Радивоје Пејрикић</i>	Давање одобрења управе за спровођење ткзв. "due-diligence"
<i>Соња Бунчић</i>	Право акционара на аликвотни део остатка ликвидационе масе

III РАДНИ ОДНОСИ

<i>Влајко Брајић</i>	Значење, поступак и садржина хармонизације прописа у области радних односа
<i>Бранко Лубарда</i>	Дисциплинска одговорност и хармонизација права
<i>Чедомир Божићевић</i>	Платежна неспособност послодавца и заштита потраживања радника - у свјетлости међународног радног права -
<i>Параскева Михајловић</i>	Вишкови запослених и својинска трансформација
<i>Драгољуб Симоновић</i>	Индивидуализација дисциплинске мере

IV ФИНАНСИЈСКО ТРЖИШТЕ

<i>Миодраг Мићовић</i>	Дематеријализација - природа права и остваривање права из дематеријализованих хартија од вредности
------------------------	--

<i>Небојша Јовановић</i>	Положај надзорне власти у пословању вредно- сницама код нас и у окружењу
<i>Бранко Љушић</i>	Иницијатива регулаторне реформе: Хармони- зација, глобализација и заштита националних интереса
<i>Љубица Николић</i>	Улога централне банке на финансијском тр- жишту
<i>Зоран Јеремић</i>	Хармонизација берзи у оквиру европских ин- теграционих процеса
<i>Лейосава Келечевић</i>	Законска регулатива у функцији развоја фи- нансијског тржишта
<i>Никола Аранђеловић</i>	Модел новчаног тржишта хармонизован са ре- шењима земаља бивше СФРЈ
<i>Милош Јанковић</i>	Хармонизација регулативе тржишта хартија од вредности
<i>Бранислав Јорџић</i>	Институционализовано организовање берзе, ванберзанског тржишта и берзанских посред- ника
<i>Предраг Дедејић</i>	Стандарди корпоративног управљања: ускла- ђивање са моделом OECD-а
<i>Зоран Сандић</i>	Бонитет емитента хартије од вредности
<i>Жељко Николов</i>	Иницијална понуда акција на финансијском тр- жишту

V ПОРЕЗИ

<i>Зоран Исаиловић</i>	Порез на промет у европском и нашем праву
<i>Гордана Илић-Појов</i>	Међукомпанијска исплата дивиденди – хармо- низација са правом Европске уније
<i>Милева Анђелковић</i>	Међународна евазија пореза-изазов национал- ним пореским властима
<i>Бранкица Гаџић</i>	Обвезник пореза на додату вредност у Југосла- вији
<i>Момо Кијановић</i>	Порез на имовину у статистици

VI СТРАНА УЛАГАЊА

<i>Вийомир Појовић</i>	Могућности и услови улагања страног капита- ла у Републику Српску
------------------------	--

<i>Мирослав Пауновић</i>	О правном режиму страних улагања у банке
<i>Сања Граић-Сивејановић</i>	Фузије као вид својинских страних улагања
<i>Бранко Морашић,</i>	
<i>Милорад Живановић</i>	Реформа облигационог права у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине
<i>Светислав Табориши</i>	О потреби доношења закона о заштити потрошача
<i>Драгица Рискић</i>	Модалитети коморског организовања
<i>Жељко Ивањи</i>	Организација привредних комора у развијеним земљама, уз осврт на структуру коморског система у бившим југословенским републикама

VII ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПРАВА

<i>Слободан Марковић</i>	Хармонизација југословенског права жига са европским правом жига
<i>Зоран Миладиновић</i>	Оглашавање ништавим решења о признању патента, односно малог патента
<i>Димитрије Милић</i>	Компјутерски програми као ауторско дело у Југославији и у међународним актима
<i>Павле Тијанић</i>	Један поглед на процес хармонизације патендног права у СРЈ са правом Европске уније

VIII БАНКЕ

<i>Блажоје Бабић</i>	Надзор над банкарством у законодавству ЕУ и СРЈ
<i>Емица Здравковић</i>	Хармонизација прописа у области банкарства (са земљама Европске уније, југоисточне и централне Европе, као и бивше СФРЈ)
<i>Божо Новоселац</i>	Страна улагања у банке - Основни институционални оквири -
<i>Дејан Симић</i>	Значај регулисања и примене факторинга код нас
<i>Владимир Појовић</i>	Примена Закона о предузећима на банке

IX ОСИГУРАВАЈУЋЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

<i>Предраг Шулејић</i>	Правни проблеми осигурања код нас
------------------------	-----------------------------------

<i>Боса Ненадић</i>	Осигуравајуће компаније у законодавству Чешке републике
<i>Владимир Чоловић</i>	Југословенски Закон о осигурању имовине и лица и Интер биро споразум
<i>Јелена Газивода</i>	Регулатива услуга осигурања у СРЈ и земљама централне, источне и југоисточне Европе у односу на јединствено тржиште услуга осигурања у праву Европске уније

X ПРИВАТИЗАЦИЈА И НОВИ ЗАКОН О ПРИВАТИЗАЦИЈИ

<i>Слободан Бараћ</i>	Привредне реформе у СРЈ и приватизација
<i>Миодраг Јекнић</i>	Приватизација као оптимално програмирана развојна трансформација аграра

XI ПОСЛОВНО ПРАВО ЕУ

<i>Душко Лојандић</i>	Процес стабилизације и асоцијације Европске уније као елемент развоја и хармонизације привредних прописа СРЈ са ЕУ
<i>Дијана Марковић-Бајаловић</i>	Хармонизација права конкуренције држава чланица Европске уније
<i>Катјарина Дамњановић</i>	Уговор о know-how-у и правила о конкуренцији у праву Европске уније и у домаћем праву
<i>Татјана Јевремовић</i>	Предлог Четрнаесте директиве компанијског права ЕУ о промени регистрованог седишта друштва из једне земље у другу земљу чланицу са променом меродавног права
<i>Ивана Родић</i>	Право грађана на еколошку информацију у законодавству Европске уније
<i>Мирјана Кнежевић</i>	Државна предузећа у праву Европске уније

XII ПОСЛОВНИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ

<i>Александар Ђурић</i>	Либерализација домаће регулативе у светлу интереса националне привреде и глобалне међународне сарадње у области трговинске размене
<i>Владимир Стојиљковић</i>	Међународне телекомуникације
<i>Радмила Босанац</i>	Пословање страних предузећа

XIII ПРИВРЕДНИ СПОРОВИ - СУДСКИ И АРБИТРАЖНИ

<i>Миодраг Трајковић</i>	Арбитража по правичности
<i>Милена Пејровић</i>	Императивни прописи и међународна трговачка арбитража
<i>Душица Палачковић</i>	Литиспенденција у судском и арбитражном поступку
<i>Јездимир Мићировић</i>	Привредни спорови и хармонизација прописа
<i>Вера Марковић</i>	Пробијање правне личности кроз нашу судску праксу са освртом на законску регулативу других земаља
<i>Јелена Перовић</i>	Тумачење уговора према конвенцији УН о међународној продаји робе
<i>Мирјана Цукавац</i>	Спорни делови арбитражног споразума
<i>Милан Винчић</i>	Нека спорна питања код уписа у судски регистар промене законског заступника предузећа
<i>Мирослав Врховшек,</i> <i>Владимир Козар</i>	Проглашење извршења недопуштеним, опозициона и излучна тужба
<i>Милан Миловић</i>	Обезбеђење парничних трошкова када је тужилац странац (Акторска кауција - Обезбеђење парничних трошкова по Закону о сукобу закона са прописима других земаља)
<i>Димитрије Кривокапић</i>	Менична солидарност
<i>Анијоније Симовић</i>	Достављање у арбитражном поступку
<i>Видоје Сјасић</i>	Савремени системи електронског плаћања
<i>Предраг Цвејковић</i>	Тумачење уговора о међународној продаји робе: улога начела савесности и поштења и проблем „међународне“ интерпретације

XIV ЗАДРУГЕ

<i>Мирослав Вићез</i>	Нека питања управљања задругом
-----------------------	--------------------------------

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ УДРУЖЕЊА

Удружење правника у привреди СР Југославије организује инструктивна саветовања

О

1. Новом Закону о предузећима и промени власништва друштвеног капитала.
2. Новом Закону о страним улагањима.
3. Новом Закону о основама радних односа.

Метод рада – Краћа уводна излагања
Питања и одговори
Практична решења

1. БЕОГРАД – Првни факултет, Булевар револуције 67, амфитеатар В, 2. јул 1996.у 9 х.
2. НОВИ САД – Зграда Скупштине Војводине, Владике Платона бб, 3. јул 1996.у 9х.
3. ОСТАЛА САВЕТОВАЊА – Врњачка Бања, Златибор, Ниш, Приштина, Будва и регионалне коморе – биће организована у септембру

На Саветовању учествују као предавачи еминентни стручњаци који су учествовали у изради ових Закона

1. Проф.др Мирко Васиљевић, Правни факултет, Београд, председник Удружења
2. Проф.др Ивица Јанковец, Правни факултет, Крагујевац
3. Др Јездимир Митровић, председник Вишег привредног суда Србије
4. Проф. др Влајко Брајић, Правни факултет, Београд
5. Проф.др Радован Вукадиновић, Правни факултет, Крагујевац
6. Доц. др Бранко Лубарда, Правни факултет, Београд
7. Др Боса Ненадић, саветник Савезне Владе

8. Лука Јелавац, помоћник Савезног министра за привреду
9. Мирослав Пауновић, адвокат, Београд
10. Снежана Павловић, саветник Републичке агенције за процену

Котизација износи 410,00 динара за сваког учесника Саветовања

Материјал за саветовање Коментар Закона о предузећима (око 500 страна), аутор Проф.др Мирко Васиљевић

Накнаде се уплаћују на жиро рачун Удружења правника у привреди СР Југославије, СПП Београд број 40806-678-3-99933 или се регулише на самом саветовању.

У случају уплате на жиро рачун понети пети примерак уплатнице.

Остале информације на телефон Удружења 011-3248-428.

СЛИКА НОВИНСКОГ ЧЛАНКА

„АГРЕСОР ЋЕ МОРАТИ ...“

СУСРЕТИ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

У ШТАМПИ

СУСРЕТИ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

У СЛИЦИ

1. СЛИКА ХОТЕЛА „ЗВЕЗДА“

2. СЛИКА КОНГРЕСНЕ ДВОРАНЕ

